Milliyet

ÇOCUK

1 Eylül 1980 ● Sayı: 35 ● 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

TEMEL REİS

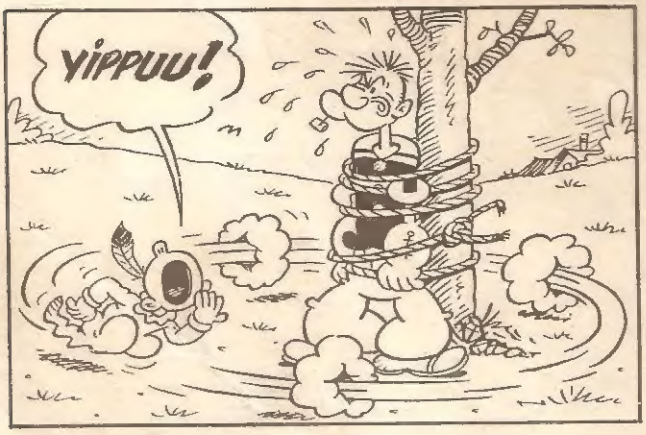

6-12

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

1 Eylül 1980

1980 / Sayı 35 / Sıra 378

Sahibi:
Milliyet Yayın A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Yönetmeni:
ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen:
MEHMET İLKORUR

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL.
6 ay: 507 TL
Uçakla:
1 yıl: 1092 TL
6 ay: 546 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Yayınları

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL
Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

ÇEVRE Gazetesi'nde gazeteci olarak görev almak isteyen kardeşlerimizin mektupları hayli kabardı. Arkadaşlarımız, bu mektupları dikkatlice inceleyerek, yayımlanabilir nitelikte olan yazıları ayırarak, "Çevre Gazetesi"nde yazısı yayımlanan her okurumuza bir **Genç Gazeteci Belgesi** vereceğiz. Geniş bilgiyi önümüzdeki sayıda bulabilirsiniz.

ÖYKÜMÜZ Celal Özcan'dan: Av Köpeği... Dilerseniz yazarın kısa yaşam öyküsünü sizlere aktaralım... Özcan, 1941 yılında doğdu. Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünü bitirdi. Şimdi İstanbul'da bir lisede görevli. 1974 yılında "Gökova'nın Yalazları" adlı öyküsüyle Sabahattin Ali öykü yarışmasında ikincilik kazanan Özcan'ın bu öyküsünü, severek okuyacağınıza inanıyoruz.

BİR süredir sizlere sunduğumuz, "Uçurtmanın Habercisi" adlı dizimiz bu hafta sona eriyor. Atila Alpöge'nin hazırlamış olduğu bu dizimiz için gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederiz. Atila Alpöge ağabeyiniz ileride başka dizilerle de bizlerle olacak...

BİZLERDEN gelen mektupların birçoğunda bir, "İlginç Rekorlar" sayfası düzenlememiz isteniyordu. İsteklerinize uyarak, sizlere bu sayımızda beğeneceğinizi umduğumuz bir **İlginç Rekorlar** sayfası sunuyoruz. Bu tür sayfaları sık sık sizlere sunacağız.

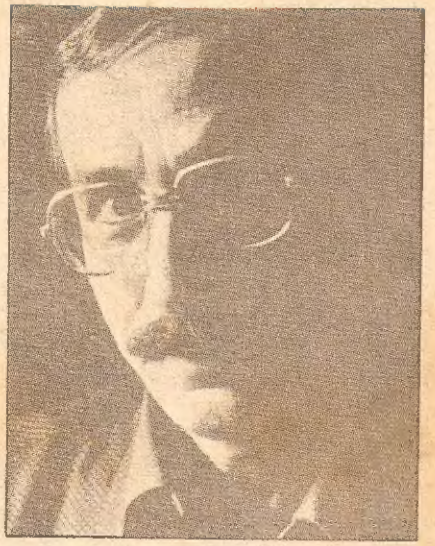

Celal Özcan

TEST Sayfası'ndaki, "Armağanlı Sorular" köşemizden kitap kazanan okurlarımızın kitapları süratle adreslerine postalanıyor. Kitapları henüz ellerine geçmeyen okurlarımıza da bir ricada bulunalım: Postadaki gecikmelerden dolayı bizi sorumlu tutmayın. Adınız dergide çıktıktan sonra bir-iki hafta bekleyin. Eğer kitabınız hâlâ elinize ulaşmamışsa, bizi arayın.

GELECEK Pazartesi günü yeni bir sayıda buluşmak üzere, hepinize mutlu günler, esenlik dolu bir hafta dileriz sevgili okurlarımız.

OKURUN SESİ

● **HÜLYA ARSÜZ** (*Muğla*): Milliyet Çocuk Dergisi'ni sürekli olarak alıyorum. Pul köşesinde pul resimlerine daha çok yer verirseniz sevinirim.

● **MURAT YALÇIN** (*Ankara*): Dergimizi çok beğeniyor ve her hafta alıyorum. Bir Avuç Hırsız romanını çok beğendim. Bunun yanında Püskül ile Çilli'nin serüvenlerini yeniden yayımlarsanız çok memnun olacağım.

● **AYDIN YAŞAR** (*Havza*): Derginizi her yönüyle seviyorum. Ayrıca "Tarih" köşesine yer verirseniz çok sevineceğim.

● **ALİ ULUĞ** (*Uşak*): Milliyet Çocuk Dergisi'ni çoktan beri alıyorum. Derginizde yabancı takımların posterlerini verirseniz çok sevinirim.

● **BURÇİN ÖZDEMİR**: Dergimizi severek ilgi ile okuyorum. Bizlere böyle bir dergi yayımladığınız için sizlere teşekkür ederim. Dergimizde poster yayımlarsanız memnun olurum.

KÖTÜ BİR NİYETİMİZ YOKTU İNANIN!
BAĞIŞLAYIN MERAKIMIZA YENİLDİK.
NE OLUR BİZE BİR ŞEY YAPMAYIN!

ONLARI YAKALADIĞIMDA HER YERİ KARIŞTIRIYORLARDI...

BÜTÜN KAPLARI, KAVANOZLARI AÇTILAR, KİTAPLARI KARIŞTIRDILAR. VE...

BU KADARI YETERLİ...

BAKIN TEYZECİĞİM, AÇIKLAYAYIM...
PÖH, TEYZECİĞİMİŞ.

MAHALLEDE ARKADAŞLARLA TOP OYNUYORDUK. TOPUMUZ SİZİN BAHÇEYE KAÇTI...

ALMAK İÇİN DUVARDAN ATLAYIP BAHÇEYE GİRDİK.

BİRAZ ARADIKTAN SONRA BULDUK. BAKIN ŞİMDİ ŞURADA DURUYOR.
PEKİ BURAYA NEDEN GİRDİNİZ?
FATMA DÖNMEK İSTEDİ AMA BEN KONAĞIN İÇİNİ ÇOK MERAK ETTİM.
İNANIN ONLARIN BİR SUÇU YOK. BIRAKIN GİTSİNLER, BÜTÜN KABAHAT BENİM.
EVET AMA, BENİM SIRRIMI ÖĞRENDİNİZ? NASIL BIRAKIRIM?
SAKIN BIRAKMA, CEZALARINI ÇEKSİNLER.
VALLAHİ KİMSEYE BİR ŞEY SÖYLEMEYİZ. ZATEN NE YAPTIĞINIZI DA ANLAMADIK.
NE YAPACAK? BÜYÜ YAPIYOR İŞTE!..
SİZ ONA BAKMAYIN, SAÇMALIYOR. DAHA ÇOCUK.

HAHA HAA
HOPPALA!
NİYE GÜLÜYOR SİMDİ?
BENİ ÇOK EĞLENDİRDİNİZ ÇOCUKLAR. ÖNCE SİZE KIZMIŞTIM AMA ŞİMDİ SİZİ BAĞIŞLIYORUM.
ÇOK KORKMUŞLAR. BU KADARI YETER ONLARA.
AMA...
BAKIN ÇOCUKLAR, BURADA GÖRDÜKLERİNİZİ KİMSEYE SÖYLEMEYECEĞİNİZE SÖZ VERİN.
SÖZ VERİYORUZ!
KEŞKE BEN DE CADI OLSAYDIM.
NEDEN?
BÜYÜLER YAPIP UZAK YERLERE GİDERDİM. HERKESE YARDIM EDERDİM.
19

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

AV KÖPEĞİ

CELAL ÖZCAN

AKBENEK çok yorgundu. Sırtüstü uzanmış, sık sık soluk alıp vererek rahatlamaya çalışıyordu. Hanımı Bozkulak, Akbenek'in alnını, sırtını, göğsünü diliyle ovalıyor, ona yardım ediyordu.

"Çok mu yoruldun canikom? Söyle ne yapabilirim senin için?"

"Dur hele, azcık kendime geleyim. İki avcıyı atlatana kadar neler yaptığımı anlatamam. Üstelik peşime de bir köpek salmışlardı. Azcık yana çekil hava alayım."

Bozkulak hemen buluverdiği iki incir yaprağıyla kocasının terini kurutmaya çabaladı. İncir yapraklarının yelpazelenmesinden Akbenek serinliyor, hoşlanıyordu.

"Ohh!.. Aman ne güzel, azcık daha salla, hadi, daha kuvvetli salla şunu."

Tam o sıra Morbenek çıkageldi. O da heyecanlıydı.

"Baba, baba sen misin?" dedi.

Akbenek ayağa fırladı:

"Ne var gene? Niye bağırıyorsun? Bu heyecanın da ne?"

"Baba! Babacığım!.. Sensin ha? Öyle merak etmiştim ki. Şurdan, şu taraftaki sırttan geçen iki avcı gördüm. Ellerinde silah vardı. Önlerinden de ak benekli bir tavşan kaçıyordu. Sana benzettim. Korktum, üzüldüm. O sıra gökçalının içine girdim. Külkuyruk Amca'yla, hanımı da ordaydılar. Onlar da kaçan tavşanı sana benzetmişler. Doğru mu baba, sen miydin kaçan?"

"Otur hele. Otur şöyle. Tamam, tamam; doğru. Bendim kaçan. Adamları nasıl atlattım ben de bilmiyorum. Çevrenin en iyi avcıları bunlar. Geçende dört tavşan kardeşimizi acımasızca öldürenlerdi."

"Allah kahretsin!" dedi Bozkulak. "Hadi, bırak anlatma şunları, çocuğu korkutma."

Morbenek atıldı:

"Hıh, ben mi, ben mi korkacakmışım anne? Amma da yaptın haa!.. Anlatsana baba."

"Bu insanoğluna öyle bir numara yapacağım ki, bak bi gör! Onları birbirine vurdurmazsam bana da Akbenek demesinler!"

Morbenek, babasına sokuldu, onu kucakladı, öptü.

"Aslan babacığım! Söylesene, nasıl bir numara yapacaksın? Bana da öğretsene."

Annesi Akbenek'le Morbenek'e birer havuç uzattı.

"Hadi bırakın şu saçmalıkları. Alın da karnınızı doyurun. Bıktım artık şu avcılardan da, sizin numaralarınızdan da. Bıktım!.."

Akbenek, havucunu kemirmeye koyulduğunda az da olsa kendine gelmişti. Sırtını çalılığın dibindeki koca taşa verdi. Ayak ayak üstüne attı. Oğluna bir göz kırptı.

"Arslan oğlum! Anlıyorum çok cesur bir tavşan olacaksın. Ancak, yalnız cesaret yetmez. İnsanlar her geçen gün yeni yeni buluşlarla ilerliyorlar. Eğer bizler de bu ilerlemelere ayak uyduramazsak dünyada 'tavşan' soyundan eser kalmayacak. Anlıyor musun? Hey, Bozkulak, hele gel biraz; sen de dinle!"

Bozkulak, havuç temizlerken kirlenmiş ellerini temizleyerek geldi.

"Hıh, kimbilir gene neler saçmalayacaksın? Bana acımıyorsun, bari şu çocuğa acı. Elimde yalnız o kaldı. İki kızımı avcılar vurdu. Allah da onların yavrularını vursun inşallah!.. Tövbe tövbee!.. Neler diyorum görüyorsunuz."

Tatlı bir yel esti. Bu serinlik hepsine iyi geldi. Akbenek azcık dönüp sırtını esen yele verdi. Bozkulak, Akbenek'in sırtını ovaladı. Tüyleri arasına girmiş dal budak parçalarını, yaprak kırıntılarını temizledi. Şakacıktan vurdu.

"Seni domuz seni!.."

Morbenek güldü. Eğilip annesiyle babasını öptü.

Güneş karşı sırtlara doğru inmek üzereydi. Gene de ortalık apaydınlıktı. Ufuk tarafında kırmızı, sarı, mavi renkler içiçe girmiş, güzel bir görünüm oluşturmuşlardı.

Ana tavşan Bozkulak içini çekti:

"Ah... dedi, ah!.Şu insanlar dünya cennetini cehenneme çeviriyorlar. Ne olur birazcık akıllansalar.

Her şeyi kendileri için yaratılmış sanmasalar. Bizlere de özgürce yaşama olanağı tanısalar, ne olur, ne olur yani?.."

Morbenek anasıyla babasının karşısına sıçradı. Bilgiç bilgiç konuştu:

"Anlayamadığım bir şey var benim. İnsanlar dürbünlü silah kullanıyorlarmış. Üstelik özellikle köpekleri de kullanıp avcılıklarında yararlanıyorlarmış."

Baba Akbenek, azcık doğruldu:

"Oğul, onu sen yeni öğreniyorsun galiba. İnsanlar avlanırken hayvan kardeşlerimizin pek çoğundan yararlanmışlardır. En eski çağlardan beri sürer bu. Örneğin çağırgan ördeklerle ördek avlarlar. Kuş köpeği cinsini kuş avında, tazıları da biz tavşanları avlamakta kullanırlar. Daha bugün; biri benim peşimdeydi."

"Deme baba! Benim anlayamadığım bu. Neden ama, neden? Bir hayvan öteki hayvanın öldürülmesine aracılık ediyor. Korkunç bir şey! Oysa tüm hayvanların bilinçlenip gerçeği görmelerinin zamanı geldi de geçiyor bile. Yazık, çok yazık!"

"Aferin evlâdım. Bak bu görüşünü sevdim. Çağdaş hayvan aklıyla hareket etmek gerektiğini biliyorsun. İyi ki seni okula yolluyorum. Demek epeyi şeyler öğrendin. Aferin."

"Dikkuyruk öğretmen diyor ki baba: "Bir gün gelecek, hayvanlar yaptıkları yanlışların ayrımına varacaklar. O zaman tüm hayvanlar barış ve kardeşlik içinde yaşayacaklar," diyor. Ah ne güzel, değil mi baba? Tıpkı masallardaki gibi."

Bozkulak ana, başını salladı:

"Çok safsın evlâdım. Nerde o günler! İnandın mı hemen? Ah, ah; keşke..."

"Hanım, hanım! Çocuğun umutlarını kırma! Gün olur neler olmaz. Ben de inanıyorum ki, hayvanların mutlu geleceği pek uzakta değil."

Tam o sıra bir silah sesi duydular. Hemen çalılığa girdiler. Konuşmuyor, soluk bile alıp vermiyorlardı. Baba Akbenek, "Susun; dinleyin" anlamında bir işaret yaptı. Morbenek'in yüreği küt küt atıyordu.

"Avcılar mı baba?" dedi, fısıltıyla.

"Suss!.. Başka kim olacaktı ki?"

Bozkulak:

"Ayak sesleri bu tarafa geliyor. Hem konuşuyorlar da."

İki avcıydılar. Sağa sola bakınıyor, birini arar gibi sesleniyorlardı:

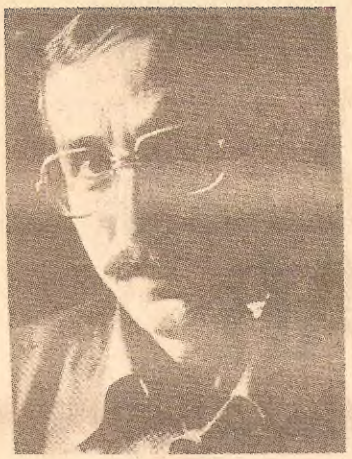

YAZAR

Celâl Özcan 1941 yılında doğdu. Öğretmen Okulunu ve Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünü bitirdi. Şimdi İstanbul'da bir lisede görevli. Yazın yaşamına şiirle başladı ve edebiyat dergilerinde yayımlanan öykü ve yazılarıyla tanındı.

"Karabaş!.. Hey Karabaaaşş!.." Adamın biri de ıslık çalarak çağırıyordu köpeği:

"Yahu nereye kayboldu bu?"

Bizim tavşanlar sus pus olmuşlar, korkuyla bekleşiyorlardı. Top çalılık içinde görünmeleri olanaksızdı. Ama bu ne? Bir inilti, bir acı ses duydular. Akbenek, çalılığın arasından baktı. Birden geri çekildi.

"Hey, dedi fısıltıyla. Şurda, küçük bir köpek var. Yaralanmış. Adamlar belki onu arıyorlar."

Morbenek, yaralı köpeği merak etmişti. Acaba neden yaralanmıştı ki?

Adamın biri arkadaşına seslendi:

"Hey Ali, buraya gel! Gel de gör yaptığını!"

Adı Ali olan öteki avcı bir koşu geldi. Yerde yatan, göğsünden oluk oluk kanlar akan köpeği görünce:

"Tüü!.. dedi, Allah'ım, ben ne yaptım böyle?"

"Ben sana demiştim. Bu acemi bir hayvandır, demiştim. Neden saldın hemen. Sonunda tavşan sanıp onu vurdun. Yazık oldu."

"Ne bileyim be kardeşim. Ben ona avcılığı öğretmek istiyordum. Biliyorsun küçük yaştan alıştırırsan ilerde iyi bir av köpeği olabilirdi."

"Hadi uzatma da, ne yapacağız onu söyle? Bu köpekte hayır yok. İyileşmesi olanaksız. Nerdeyse ölecek."

"Daha fazla acı çektirmemek için vuralım bari."

"Ne yazık ki başka çaremiz yok. Hadi çek silahını."

Çalılıktaki tavşanlar 'insan' dilini bilmediklerinden adamların ne konuştuğunu anlayamadılar.

Morbenek, Akbenek'e sordu:

"Galiba götürecekler. Gerçekten yaralı mıydı? İyice gördün mü baba?"

"Şuradan bak istersen. Korkma bak. Adamların bu durumda tavşan avlamak akıllarına gelmez."

Morbenek, eğildi, çıtırtı çıkarmadan baktı. Annesine gel işareti yaptı. Bozkulak da baktı. Birlikte geri çekildiler.

"Eyvaah!.." diyordu Morbenek, küçümencik bir köpek. Ölüm acısı içinde. Hele baksana bana, bu durumu tüm köpekler görse, bir daha insanlara uyup ava çıkarlar mı?"

O sırada korkunç bir silah sesi duydular. Ardından bir daha, bir daha.

Adamlar çekilip gidince, bir süre yerlerinde sessizce bekleşen üç tavşan dışarı çıktıklarında, Kocakaya'nın dibinde paramparça olmuş, ölü köpeği gördüler.

DÜNYA'DAKİ

İLGİNÇ REKORLAR

Bu sayfada sizlere dünyanın en ilginç rekorlarından bazılarını sunuyoruz

Ünlü Brezilyalı sporcu Pele...

● Topu, hiç yere düşürmeden, kafasında en çok sektiren futbolcu İngiliz Michael Helliwell'dir. Bu oyuncu, 14 Aralık 1973'de 54 dakika 22 saniye içinde topu kafasında tam 12.100 kere zıplatmıştı.

● Resmi maçlarda 1000'in üzerinde gol atmış bir tek futbolcu vardır: Brezilyalı Pele. Bu futbolcu, 1969 yılında, Santos takımında oynadığı resmî 909'uncu maçında kendisinin 1000'inci golünü atmıştır. Pele'nin bu takımda attığı gollerin sayısı daha sonra 1026'ya yükselmiştir.

● 1858-1919 yılları arasında yaşamış, Amerika Birleşik Devletleri cumhurbaşkanlarından Theodore Roosvelt, Beyaz Saray'da verilen bir yılbaşı yemeği öncesinde 8.513 kişiyle el sıkışarak, bu alanda bir rekor kırdı.

● Marva Drew adındaki bir Amerikalı kadın, daktilo makinasıyla tam 6 yıl uğraşıp, 1'den 1.000'e kadr olan tüm rakamları tek tek yazmayı başardı.

● Takvimler 1962 yılının 2 Ağustos'unu gösteriyordu. Saat, sabahın dokuzuydu. Santos'un bir maçını izlemek üzere stada giren futbolseverler, dünyanın en uzun sürecek futbol maçını izlemeye geldiklerini bilmiyorlardı. Santos ile Uruguay'ın Penarol takımı arasında 3-3 sonuçlanan maç, öğleyin birde bitti...

● 18 Haziran 1955 yılında dünyaya gelen Amerikalı Sandy Allen, "dünyanın en uzun boylu kadını" olma rekorunu elinde tutuyor.

● Finli kayakçı Onni Savi, Nisan 1966'da hiç durmadan tam 48 saat kayarak rekor kırdı. Onni, 48 saat içinde tam 305.9 kilometre kaymıştı...

● John Massis adında bir Belçikalı, 80 ton ağırlığındaki bir yolcu vagonunu, dişleriyle hareket ettirmeyi başardı. Dişleri yerleştirdiği bir halatla, vagonu raylar üzerinde hareket ettiren Massis, rekorunu 1974 Nisan'ında kırdı...

● Spor yarışmalarında, en büyük alan poloda kullanılır. Ülkemizde oynanmayan bu oyunda, alanın eni 180, boyu 270 metredir.

● Johann Ketzler adında bir Alman da, koskoca bir sığırı önce pişirdi. Sonra da yemeye başladı. Ama bu iş biraz uzun sürdü. Obur Alman, masadan tam 42 gün sonra kalktı...

Polo sporu Pakistan'da çok yaygındır.

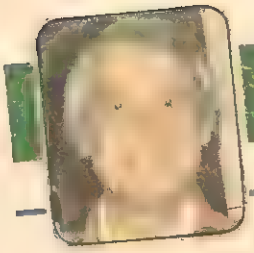

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

FUTBOL SEVER MİSİNİZ?

DOĞRUSU bu yazım "futbolsever okurlarımıza mektup" gibi olacak... Aslında şu köşede hepinizi, hiç değilse çoğunuzu ilgilendiren konuları seçmeye çalışıyorum. Ama her zaman olamıyor bu... Bazan daha dar çevrelerin istekleri, yazarı onları da memnun etmeye yöneltiyor. İtalya'dan döneli epey oldu. O günden bu yana, futbol meraklısı okurlarım o kadar çok soru sordular ki... Artık dayanamadım ve bu soruları yanıtlamak zorunda kaldım. Bu nedenle futbola karşı ilgi duymayan sevgili okurlarım gücenmesin bana... Bu haftalık köşemde topu ayakla kovalayacağız.

1980 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda ya da kısa adıyla "Avrupa '80"de TRT adına görev üstlendiğimi biliyorsunuz. Umarım, TV başında anlattığımız maçları da izlediniz. Zaten sorularınız, bunun böyle olduğunu gösteriyor. Şimdi gözlemlerime ve notlarıma göre, sizleri aydınlatmaya çalışayım. İşte sorularınız... Ve benim karşılıklarım:

O SORU: "Almanlar gerçekten şampiyonluğu hak etti mi?"

— Evet... Buna sadece ben değil, İtalya'daki turnuvayı izleyen dünya otoriteleri de "evet" dedi. Federal Alman takımı, öteki yedi takımdan çok üstün ve formdaydı. Oynadığı oyunlarla, aldığı sonuçlarla şampiyonluğu hak etti.

O SORU: "Avrupa '80'de maçlar pek güzel olmadı. Televizyonda önceleri seyrettiğimiz Avrupa lig maçları daha heyecanlıydı. Avrupa Şampiyonası'nda ise bazı karşılaşmalarda sıkıcı dakikalar çoktu. Bunun nedeni?"

— Avrupa'da genel olarak futbolda bir düşme var. Bu gerçek, "Avrupa '80"de de görüldü. Sonra, maçlar hemen her ülkede futbol mevsimi bittiği sırada oynandı. Futbolcuların futboldan bıktığı zamanda... Bunun da etkisi oldu. Futbolcuların profesyonelliği, artık millî maçlardaki futbol kalitesini etkiliyor. Nasıl mı oluyor bu? Kulüp takımlarında oynayan futbolcular büyük paralar alarak kulüp değiştiriyorlar. Maçlarda gösterdikleri başarıya göre de aldıkları para ve fiyatları artıyor. Millî takımda ise paradan çok şan ve şeref var. Kulüp takımlarının Oyuncular "sakatlanırım" korkusuyla millî maçlarda bazan çekingen oynuyorlar. Kulüp takımlarının maçındaki kadar kendilerini sıkmayanlar da var. İşte çeşitli nedenler, Avrupa Şampiyonası'ndaki futbolun hızını kesti.

O SORU: "Hakemleri nasıl buldunuz?"

— Genellikle başarılı değildiler. Hele penaltı kararlarında takdir haklarını yanlış kullandılar. Örneğin son maçta Alman kalesindeki penaltı haksızdı. Faullü hareket ceza alanı dışında olmuştu. Hakem olayı içerdeymiş gibi, penaltı ile cezalandırdı. Bizim hakem Hilmi Ok ise, yönettiği maçın ilk yarısında çok başarılıydı. Az düdük çaldı, doğru kararlar verdi. Fakat ikinci yarıda özellikle Hollandalıların sertliğine göz yummayacaktı. Bir, hatta iki oyuncuyu çıkarması gerekirdi. Gene de Ok, turnuvanın kötü hakemlerinden değildi bence...

O SORU: "Seyirci niçin azdı?"

— Bunun da çeşitli nedenleri var. Bir kez, İtalyan sporseveri küskündü, kırgındı. En sevdiği oyuncular para almış, şike yapmış, sporun dürüstlüğüne gölge düşürmüştü. O yüzden stada gitmek istemiyordu. Kimi İtalyanlar da takımlarına güvenmiyordu. Gerçekten İtalyan takımı da ilk 3 maçında bir tek gol atabildi. Sonra seyirci kendi takımının oynamadığı maçlara ilgi göstermedi. Sonra seyirci, kendi takımının oynamadığı maçlara ilgi göstermedi.

O SORU: "Tribün'de gözyaşartıcı bomba atıldı. Bu olayı anlayamadık. Aydınlatır mısınız?"

— Torino'daki İngiltere-Belçika maçında tribünlerde az seyirci vardı. Fakat o az seyirci arasında kavgacılar çoktu... Bir kapışmadır başladı. Güvenlik kuvvetleri bu birkaç kavgacıyı yatıştırabilirdi. Yatıştırmalıydı. Fakat sanki koca bir savaş varmışcasına, gözyaşartıcı bombalar attılar. Bu yüzden de futbol alanındaki İngiliz kalecisi Clemence bile ağlamaya başladı. Aslında herkesin ağlaması yerindeydi. En azından koskoca bir Avrupa Futbol Şampiyonası'nda böylesine kötü futbol seyredildiği için ağlamalıydı sporseverler... İtalyan organizatörler de boş tribünlere bakıp kasalarının boş kaldığına bakıp ağlamalıydı... Uzun sözün kısası, futbolseverin yüzünü güldürecek bir turnuva olmadı Avrupa '80...

ÇEŞİTLEME

TURİZM

İNSANLAR, hem dinlenmek, hem tarih eserlerini görmek, tabiî güzellikleri tanımak, hem de tabiatın nimetlerinden yararlanmak amacıyla yurtiçi ve yurt dışı gezilere çıkarlar. İşte bu çeşit gezilere turizm, geziye çıkanlara da turist denir.

Halkın kendi ülkesini gezmek üzere geziye çıkmasına "İç turizm", bu amaçla yurt sınırları dışına gitmesine de "Dış turizm" adı veriliyor.

Türkiye, bütün bu yönlerden, en yoksul köşelerinde bile zengin tarih eserlerinin ve tabiat güzelliklerinin iç içe bulunduğu eşsiz bir ülkedir.

Turizm, ekonomik hayatta ve yurt kalkınmasında önemli bir gelir kaynağıdır. Özellikle dış ülkelerden gelen turistler, geldikleri yerlerde kendi paralarını harcar, önemli miktarda döviz bırakırlar. Bu döviz, dış ülkelerden her çeşit ürünlerin ve sanayi mallarının alınması için harcanır.

Öte yandan, gerek iç, gerekse dış turizm, ülkede yeni yollar ve otel, lokanta, dinlenme, eğlence yerleri gibi turistik "tesis"lerin yapılmasını sağlar; böylece ülkenin gelişmesine ve kalkınmasına yol açar.

Günümüzde turizm, birçok ülkelerin başlıca gelir kaynaklarından birisi olmuştur. Dış turizmin gelişmesi ve büyük ölçüde gelir sağlayabilmesi, yalnız resmî kuruluşların değil, her yurttaşın da bu konuda üstüne düşeni yapmasına bağlıdır.

Ülkemize her yıl artan bir turist akını olmakla birlikte, turizmin ülkemizde yeteri kadar geliştiği söylenemez. Çünkü yurdumuz — turistik bakımdan çok önemli bir bölgede ve benzersiz tabiat, tarih güzellikleriyle bezenmiş olmasına karşılık — henüz gerekli turistik tesislerden yoksundur.

Turistik bölgelerimizden Efes'te, tiyatro (altta), Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde Girne limanı (üstte).

Turizmin gelişmesinde bize düşen görevlerin başında, turistlere kolaylık ve rahatlık sağlamak gelir. Yani sadece tabiat ve tarih güzellikleri turizmin gelişmesine yetmez. Kendilerine her bakımdan kolaylık ve rahatlık sağlanan yabancılar, ülkelerine gidince bunu anlatır ve böylece ilerde yurdumuza daha çok turist gelmesi mümkün olur. Onlara ulusumuzun geleneksel konukseverliğini göstermek, yalnız yurttaşlık değil, aynı zamanda insanlık borcumuzdur.

ÇEŞİTLEME

SANAYİ ELMASI NEDİR?

ELMAS gibi değerli bir maddenin sanayide kullanılması belki size şaşırtıcı gelecektir. Ama elmasın bir adı da "sanayi imparatoru"dur.

Elmas sözcüğü Yunanca adamas sözünden gelir. Bunun anlamı "ele geçmez" demektir. Elmas gerçekten ele geçmezdir. Çünkü yeryüzünde hiçbir madde elması kesemez. Elması ancak elmas keser.

Yeryüzünde bulunan elmasların dörtte üçü kuyumcu dükkânına gitmez. Bunlar sanayide kullanılır. Çünkü elmas, çok sert bir maddedir. Sanayi alanında kullanılan elmaslardan yüzde 20'si matkaplarda ve maden ocaklarında kullanılır.

Elmaslar toza dönüştürülür. Bu elmas tozlarından elmas tekerlekler yapılır. Elmas tekerlekler, çeşitli araçları keser ya da sivriltir. Öteki elmaslar kalıplarda kullanılır. Elmas olmasaydı bazı önemli sanayi dalları işleyemezdi.

NEDEN BÜTÜN BULUTLAR YAĞMUR GETİRMEZ?

BİLDİĞİNİZ gibi havada her zaman su buharı vardır. Yaz ayları sıcak olduğundan bu buhar daha da artar. Havada çok fazla buhar olduğu zaman ısıda görülen küçük bir düşüş, buharın yoğunlaşmasına yol açar. Böylece küçük su damlacıkları oluşur. Bu duruma "hava doymuş" denir.

Doymuş havada su buharının yoğunlaşması için ısıda küçük bir azalma yeterlidir. Doymuş ve ılık hava, ısının az olduğu yerlere yükselir. Böylece buharın yoğunlaşmasından bulutlar oluşur. Hava molekülleri sayısız küçük damlacıklar oluşturmak üzere birleşirler.

Peki, buluttaki bütün bu su damlacıkları sıcak bir hava kütlesine rastlarlarsa ne olur? O zaman buharlaşma görülür ve bulut ortadan kalkar. Bulutların sürekli değişmesi işte bu yüzdendir. Bulutlardaki su sürekli olarak buhar durumundan sıvı durumuna geçer ya da tersi olur.

Buluttaki su damlacıkları bir ağırlığa sahiptir. Bu yüzden yerçekimi bu damlacıkları yere doğru çeker. Böylece damlacıklar yavaş yavaş aşağı doğru inerler. Bunlardan birçoğu yere doğru düşerken daha sıcak bir hava tabakasına rastlarlarsa buharlaşırlar. Yeryüzüne yağmur olarak düşmeden önce buharlaşırlar.

Peki, ya bir bulutun arkasındaki hava kütlesi sıcak değilse? Ya çok nemli bir havaysa? Bu durumda, doğal olarak su damlacıkları buharlaşmayacaktır.

HANGİ ÖRÜMCEKLER ZEHİRLİDİR?

ÇOĞU kişi örümceklerden korkar. Çünkü örümceklerin kimi türleri zehirlidir. İki türü dışında tüm örümceklerde zehir kesesi vardır. Ama bu her örümceğin insanlar için tehlikeli olması anlamına gelmez.

Örümceklerdeki zehir bezleri kendilerince denetlenir ve özel durumlarda kullanılır. Örneğin ağıyla avını yakalayan bir örümcek zehir kullanmaz. Ama avlanan ve çiçeklerde saklanarak avlarını yakalayan örümcekler zehirlerini kullanırlar.

Bütün örümcekler kendilerini savunmak için zehirlerini kullanırlar. Bir tuzağa düştüklerinde ve kaçma olanağı bulamadıkları zaman son çare olarak kullanılır.

Çok az örümcek türü insanlar için tehlikelidir. Bunlardan birisi de karadul adıyla bilinen örümcektir. Bu örümcek büyükçedir ve adından da anlaşılacağı gibi siyahtır. Arka tarafında cam saatine benzer, kırmızı bir leke vardır. Bu örümcek ısırdığı zaman acıya ve hastalığa yol açabilir. Bazı zehirli örümcek türleri de Avustralya'da yaşarlar. Tarantulas ve muz örümcekleri gerçekte hiç kimseyi öldürmemiştir. Bunlar soktukları zaman birkaç gün ağrıya yol açarlar.

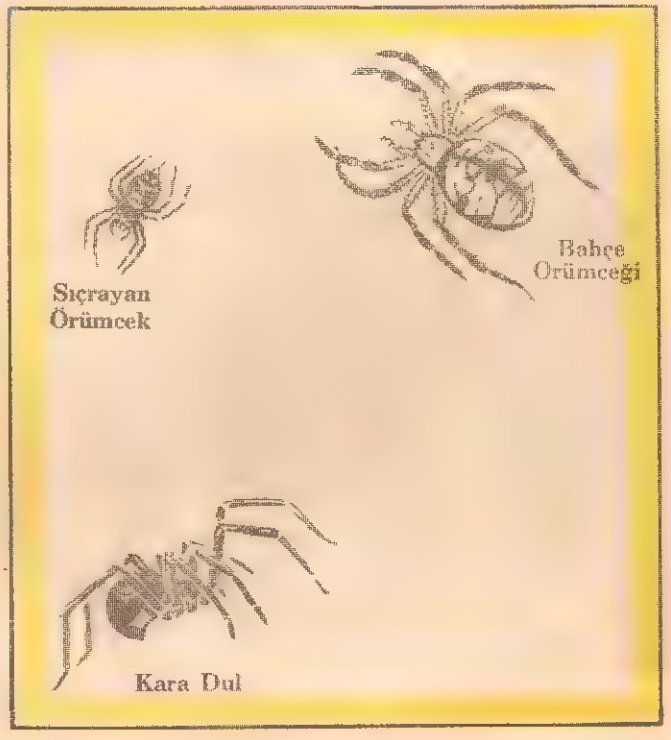

Turistik yönleriyle

BAŞTAN BAŞA TÜRKİYE

ÇANAKKALE

TARİHİNİN eskiliği kadar Türk kahramanlığının dünya milletlerine bir kez daha tanıtılmasıyla ünlü olan Çanakkale, İstanbul gibi, dünya üzerinde iki kıta üzerinde kurulu iki kentten biridir. Gerçekten İstanbul ve Çanakkale boğazlarının ayırdığı bu kentlerimizin bir bölümü Asya, diğer bölümü de Avrupa'dadır.

Çanakkale'nin tarihi çok eski yıllara kadar uzanır. Yapılan kazılardan ele geçen kalıntılar bu bölgede İ.Ö. 4000 yıllarında bile insanların bir uygarlık oluşturduğunu ortaya çıkarmıştır. Özellikle Truva kalıntıları bunu kanıtlamış durumdadır. Dünyanın en eski ve en ünlü kent kalıntısı olan Truva, Çanakkale ili sınırları içindedir. Kent merkezinden İzmir asfaltına çıktıktan 32 kilometre sonra, Gökçalı mevkiinde sağda bir yol ayırımı görürsünüz. Buradan asfalt bir yolla 5 kilometre kadar daha giderseniz, sizi kocaman bir tahta at karşılayacaktır. İşte burası Truva harabelerinin bulunduğu yer ve tahta at da onun dünyaca ünlü simgesidir. Ünlü Yunan yazarı Homeros'un, herkesçe bilinen bir yapıtı vardır. Adı İlyada'dır. Burada konu edilen yer Truva kentidir. Bu yapıtı birkaç kez okuyan Alman arkeologu Schliemann, kafasında oluşturduğu yerde uzun süren araştırmalar yaparak bütün dünyanın merakla beklediği Truva kenti kalıntılarını 1868 yılından 1890 yılına kadar çalışıp gün ışığına çıkarmıştır. Fakat, size bu yazılarımızın ilkinde de söylediğimiz gibi, en büyük arkeoloji hırsızlığını da yine bu kimse yapmış, değeri parayla ölçülemeyecek kadar kıymetli parçalar yurt dışına kaçırılmıştır. Çok uzun yıllar sonra bu işin önemi anlaşılmış ve kaçakçılığı önlemek için bazı önlemler alınmış ve bu arada Profesör Schliemann'ın Türkiye'ye turist olarak dahi girmesi yasaklanmıştır. Ne yazık ki bu arada kaçırılan kaçırılmıştır.

Şimdi gelelim Truva kenti ve Tahta At öyküsüne:

Yunan mitolojisinde adı geçen Truva kentini (Yabancı dillerde Troya denir) bugünkü yerinde kuran

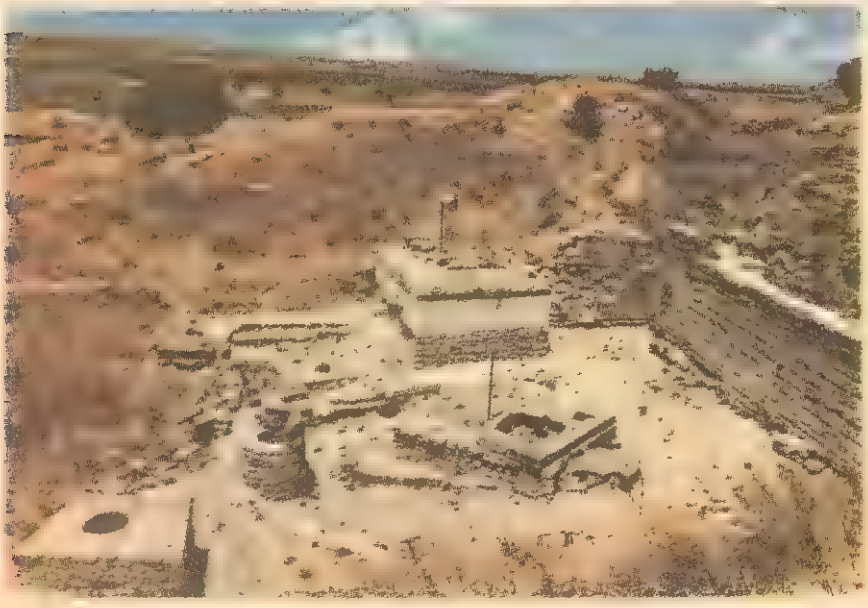

Truva Kralının oğlu Paris, güzellik Tanrıçası Afrodit (Venüs)'e aşık olup, onun dünyanın en güzel kadını olduğunu açıklayınca, Tanrılardan Hera ve Athena buna çok kızmışlar. Paris'i yok etmek için çareler aramaya başlamışlar. Günlerden bir gün Paris, İsparta Kralı'nın güzel karısı Helena'ya tutulup onu Yunanistan'dan Truva'ya kaçırınca, işler iyice sarpa sarmış. Paris'e kızgın iki Tanrıçanın da kışkırtmalarıyla, İsparta Kralı savaş ilân edip Truva kapılarına dayanmış. İspartalılar çok uzaklardan geldikleri, Truva kenti de çok sağlam surlarla çevrili olduğu için başarı sağlayamamışlar. Günler, haftalar hatta aylar geçmiş, başarısızlık sürmüş gitmiş. İspartalılar arasında kurnaz bir komutan, İsparta Kralı Menelaos'a bir teklifte bulunmuş. Kocaman bir tahta at yaptırmışlar. İçi boş ve yüz kadar insan alabiliyormuş bu atın. Onu getirip Truva kalelerinin karşısına koymuşlar. Onu bir köprü gibi kullanacakları sanısını veriyorlarmış. Bir iki hafta da bu böyle sürmüş. Bir gün Truvalılar uyanıp kalelerden baktıklarında kuşatmanın bittiğini, tahta at hariç bütün İspartalıların çekilip gittiğini görmüşler. Savaşı kazandıklarına inanmışlar ve düşmanın bıraktığı atı da bu zaferin

anısı olarak kentin ortasına getirmişler. O gece bütün kentte şölenler yapılmış, durmadan içip şarkılar söylenmiş. Öyle ki askerler dahil zil zurna sarhoş olmadık kimse kalmamış. Herkes sızıp derin uykuya daldıklarında tahta ata gizlenmiş olan yüz kadar İspartalı asker, Tahta At'ın kapağından aşağı inmişler, kalenin kapılarını açıp kendi askerlerini içeri almaya başlamışlar. Bir yandan sarhoşluk, bir yandan da nereden çıktığını anlayamadıkları bu düşman askerleri karşısında Truvalılar hiçbir şey yapamamışlar ve hepsi öldürülmüş. İspartalılar o kızgınlıkla kenti de yağmalamış ve yerle bir etmişler. İşte dünya tarihinde en büyük aldatmaca bir tahta at ile gerçekleştirilmiştir. Truva kenti kalıntılarını görmeye giderseniz, kapı önünde yeni yapılmış bir tahta at göreceksiniz. Siz de onun içine girip Truvalıların nasıl kandırıldıklarını gözlerinizle görebilirsiniz.

Yapılan kazılarda Truva kentinin tam 9 kez yeni baştan kurulduğu ortaya çıkmıştır. Bu kentlerin birincisinin İ.Ö. 4000, dokuzuncusunun ise İ.S. 400 yıllarında kurulduğu anlaşılmıştır.

Çok eski yıllara kadar uzandığını belirttiğimiz Çanakkale ve çevresinde en eski yerleşim yerinin Dardanos olduğu da bir gerçektir. Zaten yabancıların çoğu Çanakkale'yi Dardanos adıyla tanır. Kent merkezine 12 kilometre uzaklıkta 1359 yılında bulunan bir anıt mezar ve üç bölümden oluşan tümülüs ancak özel izinle gezilebilir. Bunlardan başka kalıntıların bulunduğu yerler de vardır. Örneğin Çanakkale'ye 100, Ayvacık'a ise 18 kilometre uzaklıktaki Assos kalıntıları Behramkale köyündedir. Surlar bugün de sağlam durumdadır. Behramkale'nin deniz kıyısı, gidişi biraz güç olmakla birlikte, sakin ve güzel bir dinlenme yeridir. Henüz gerekli tesisler yoksa da sakin hayatı sevenler yaz aylarında buraları doldurmaya başlamıştır.

Çanakkale'de Osmanlılar devrinden kalan kaleler de vardır. Çimenlik Kale, boğazın Asya kıyısında Koca Çay ağzındadır. 1452 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmıştır. Bizans'ı kuşatmayı kararlaştıran Fatih, dış ülkelerden gelecek yardımı durdurmak için bu kaleyi yaptırmıştır. Kale, Birinci Dünya Savaşı sırasında da kullanılmış ve o tarihlerden kalan toplar burada bırakılmıştır. Bu kalenin adı Kale-i Sultaniye'dir. Avrupa yakasında Eceabat'ta gene Fatih Sultan Mehmet'in 1452 yılında yaptırdığı Kilitbahir de bugün görülebilir. Çevresindeki Sarı Kule, Dış Kale ve İç Kale restore edilip eski görünümüne getirilmiştir.

Çanakkale'den iki görünüş...

Çanakkale'nin geçilmezliğini gerçekleştirmek için yapılan Seddülbahir ve Kumkale, biri Asya (Anadolu), diğeri Avrupa (Rumeli) kıyısındadır. Bizans İmparatoru I. Justinyen tarafından yaptırılıp onarılan Gelibolu Kalesi'nden bugün bir burç ayaktadır.

Çanakkale denince doğal olarak aklımıza (Mehmetçik) ve onun kahramanlıkları gelir. Birinci Dünya Savaşı sırasında gösterdikleri yararlıklarla düşmanı Çanakkale Boğazı'ndan içeri sokmayan Türk askeri, bütün dünyaya (Çanakkale Geçilmez) dedirtmişti. Onların anısını yaşatmak için Türk milletinin yaptırdığı anıt, Eceabat'tan ilerde Hisarlık mevkiindedir. Yüksekliği 47 metre olan anıt onar metre aralıklı dört sütun üzerinde durur. Gelibolu üzerinden karadan ve Çanakkale'den denizden gidilebilir. Vapurla Ege'den gelip Boğaz'a girerken hemen sol tarafta görülür. Yolu bu bölgeden geçen her Türk, muhakkak bu anıtı ziyaret etmeli, bunu yapamazsa uzaktan bile olsa aziz şehitlere saygısını belirtmelidir.

Vatan uğruna Çanakkale'de o kadar çok Türk subay ve askeri şehit olmuştur ki, bunları hesaplamak ve hepsine mezar yapabilmek olanaksızdır. Gene de Çanakkale ve çevresinde birkaç şehitlik yapılmıştır. Bunlardan Hasan-Mavsuf Şehitliği kente 12 kilometre uzaklıktadır. İzmir yolu üzerindeki bu şehitliğin 8 kilometre ilerisinde İntepe Şehitliği, ayrıca Anadolu Hamidiye ve Rumeli Mecidiye Şehitlikleri hep bu bölgededir. Çanakkale'de dünyaca ünlü bir özel müze de bulunur. Eceabat'ın Alçıtepe köyündeki bu özel müze, bir şahsa aittir ve onun topladığı Çanakkale Savaş anıları ve ele geçirdiği eşyaları ziyarete açıktır. Küçücük bir köy evinin üç odasındaki camekânlara yerleştirilmiş eşyalar arasında, havada birbirine çarpıp kenetlenmiş mermiler, delik bir kafatası, savaşta kullanılmış tüfekler, mataralar ve daha birçok eşya bulunur. Yol çok sapa olmakla birlikte hemen her gün yüzlerce ziyaretçi arasında çok sayıda yabancıyı da görebilirsiniz. Müzeyi hazırlayan Salim Mutlu'dur.

Çanakkale ve çevresinde ele geçen çok sayıdaki eserler Arkeoloji Müzesi'nde görülebilir. Çanakkale Savaşları sırasında Mustafa Kemal (Atatürk)'in tümen karargâhı olarak kullandığı Çamyayla köyündeki ev de Atatürk Müzesi haline getirilmiştir. Vatan şairi olarak ün yapan Namık Kemal'in mezarı Gelibolu'ya bağlı Bolayır'da Süleyman Paşa Türbesi içindedir.

Çanakkale'nin en ünlü şeyi sarı killi toprağın fırınlanması sonunda elde edilen çanak çömlekleridir. Bu yüzden buralara gelenler saksı, tabak ve çömleklerden alırlar. Taşıma olanağınız varsa siz de alın tabii.

KİMLİK KARTI

Yüzölçümü: 9.950 kilometrekare
Trafik No.: 17
İl'in toplam nüfusu: 367.121 (1975 sayımı)
İlçeleri: Ayvacık, Bayramiç, Biga, Bozcaada, Çan, Eceabat, Ezine, Gelibolu, Gökçeada, Lapseki, Yenice.
Denizden yüksekliği: Ortalama 10 metre
Komşu illeri: Kuzeyde Edirne ve Tekirdağ, doğuda ve güneyde Balıkesir, batıda Ege Denizi.
Kurtuluş günü: 6 Ekim

TESTSEL

DOĞRU MU? YANLIŞ MI?

Aşağıdaki soruları inceleyerek, doğru ya da yanlış olduklarını bulabilir misiniz?

1. İsveç, Avrupa'nın ekonomik bakımdan en gelişmiş ülkeleri arasında yer alır. İrlanda'nın kuzeyindeki Vostok takımadaları üzerinde kurulmuştur. Doğru mu? Yanlış mı?
2. Kullanışlı daktilolar ilk kez 1867 yılında Amerika'da yapıldı. Remington fabrikasında yapılan bu daktilo, piyasada çok tutuldu. Doğru mu? Yanlış mı?
3. Arnavutluk, Avrupa'nın en küçük ülkelerinden birisidir. Doğru mu? Yanlış mı?
4. Bering Boğazı, Asya kıtası ile Amerika kıtasını birbirinden ayırır. Doğru mu? Yanlış mı?
5. Londra Olimpiyatları'nda Türk güreşçileri 6 altın, 4 gümüş, 1 de bronz olmak üzere tüm 11 madalya kazandılar. Doğru mu? Yanlış mı?
6. 1948 Londra Olimpiyatları, Türk sporu için bir başka anlam taşıyordu. Tarihimizde ilk ve son kez altın madalya kazanıyorduk. Ruhi Sarıalp, üç adımda üçüncü olmuştu. Doğru mu? Yanlış mı?
7. "Al Midilli" 1962 yılında Nobel kazanmış John Steinbeck'in bir yapıtıdır. Doğru mu? Yanlış mı?
8. "Vahşetin Çağrısı", ünlü Amerikalı yazar Jack London'un bir yapıtıdır. Doğru mu? Yanlış mı?

ARMAĞANLI SORULAR

30. sayfamızdaki, "Armağanlı Sorular"ın yanıtları Kaygusuz Abdal ve Penguen olacaktı. Ad çekerek yapılan kura sonucu, aşağıda adları yazılı arkadaşlar ki alp kazandılar:

1 - Mustafa Ayyıldız (Yozgat), 2 - Zehra Öcal (İsparta), 3 - Haydar Moşandiz (Tekirdağ), 4 - Mehmet Sal (Tunceli), 5 - Aysel Ayabakan (Foça), 6 - Süleyman Akkan (İstanbul), 7 - Zeynep Güleşçi (İstanbul), 8 - Ayşegül Ak (İzmit), 9 - Gökben Şenol (İstanbul), 10 - Cevriye Akın (İstanbul).

1. I. Ahmet'in büyük oğludur. Annesi Mâhfiruz Valde Sultan'dır. Tahta 14 yaşında çıktığı zaman annesi ölmüştü. Hükümdarlığı dört-beş yıl sürdü. Askeri bir darbeyle indirilip öldürüldü. Arapça, Farsça, Latince, Grekçe, İtalyanca biliyordu. Tahtta kaldığı süre içinde Lehistan Seferi'nde iyi savaşmayan yeniçeri ocağını kaldırmayı düşündü. Bu amaçla Mısır'a gidip asker toplamayı düşündü. Ama başaramadı. Ayaklanan yeniçeriler onu yakalayıp Yedikule zindanlarında oldürttüler. Bu padişahın kim olduğunu bulabildiniz mi?

2. İstanbul'da Edirnekapı'da Bizans imparatorlarından Jüstinyen tarafından yaptırılmıştır. O zamanki adı, "Khora" kilisesi idi. Sonradan 2. Beyazıt zamanında camiye çevrildi. Cumhuriyet döneminde ise müze biçimine getirildi. Mozaikleriyle dünyaca ünlü olan bu müzemizin adı acaba nedir?

ÜÇ YANLIŞ

Aşağıdaki metinde üç yanlış var. Bulabilecek misiniz?

Çekoslovakya, bir Orta Avrupa devletidir. Yüzölçümü, yurdumuzun aşağı yukarı altıda biri olmasına rağmen, nüfusu 75 milyonun üzerindedir. Başkenti Varşova'dır. Önemli kentleri arasında Prag, Brno Bratislava ve Ostrava başta gelir. Akarsuları arasında Elbe, Vltava (Moldau), Tuna, Morava ve Volga sayılabilir. Bu ülkede başlıca konuşulan dil Çekçedir. Slovak ve Macar dilleri de konuşulur. Para birimi, Çekoslovak kuronudur. Bellibaşlı ürünleri buğday, patates, arpa ve yulaf olan Çekoslovakya, endüstri bakımından da gelişmiştir.

BEN NEYİM?

Bazı kuşlar sonbahar gelir gelmez, ortadan kaybolmaya başlarlar. 18. yüzyıla kadar bunların niçin kaybolduklarına kimse akıl erdiremiyordu. Çok kimse bunların kış soğuklarına dayanamayarak öldüklerini, bazıları da kış uykusuna yattıklarını sanırdı. Ama bu konu üzerinde incelemeler yapan doğa bilginleri bu sırrı çözdüler. Kuşlar, sıcak iklimli yerlere göç ediyorlardı.

Ben de bu göçmen kuşlardanım. Hatta birçok kimse beni, "baharın müjdeleyicisi" olarak da tanır.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

DOĞRU MU? YANLIŞ MI?:
1) Yanlış, 2) Doğru, 3) Yanlış, 4) Doğru, 5) Doğru, 6) Doğru, 7) Yanlış, 8) Yanlış, 9) Doğru, 10) Doğru.

ÜÇ YANLIŞ:
1) İsviçre Akdeniz kıyısında değildir. 2) Başkenti Zürih değil Bern'dir. 3) İsviçre'de hâlâ saat yapılmaktadır.

BEN NEYİM?: Retina. BEN KİMİM?: Bjorn Borg. BEN NERESİYİM?: Bodrum.

GENEL KÜLTÜR:
1) a, 2) c, 3) a, 4) d, 5) c, 6) c, 7) a, 8) a, 9) d, 10) d, 11) c, 12) d, 13) b.

BEN KİMİM?

1471'de Estramadura'da doğdum. İspanyolum. Babam yüksek sınıftan biriydi. Annem ise hizmetçilik yapıyordu. Büyüyünce askere gittim. 1502 yılında Hint Adaları'na kadar ulaştım. 1524 yılında ise beni bütün dünyaya tanıtacak yolculuğuma çıktım. Rotam Güney Amerika idi. Burada yaşayan yerli halkın zenginlikleri beni adeta büyülemişti. Onların hazinelerini alıp, İspanya'ya götürmeyi amaçlıyordum. Ama ülkeye geldiğimde bu işin o kadar kolay olmayacağını anladım. Hemen İnka'larla savaşa giriştim. Uygarlıklarını yerle bir ettim. Hazinelerini yağmaladım. Kristof Kolomb'un yeni dünyayı keşfinden 21 yıl sonra bütün İnka uygarlığı benim yüzümden söndü. Bu nedenle birçok kişi tarafından nefretle anılmaktayım. Acaba ben kimim?

BEN NERESİYİM ?

İskandinav yarımadasının doğu yanında yer alan bir ülkeyim. Sınırıma paralel dağlarım, düz çizgi gibi uzanan akarsularım ve zengin hammadde kaynaklarımla, Avrupa'nın ekonomik bakımdan en gelişmiş ülkelerinden biriyim. Halkımın yaşantı düzeyi son derece yüksektir. Göteborg, Malmö, Norrköping, Vasteras, Uppsala, Örebro, Halsingborg önemli kentlerim arasındadır.

Başlıca tarım ürünlerim arasında şeker pancarı, patates, yulaf, arpa ve buğday gelir. Para birimim kuron'dur. Krallıkla yönetilirim. Kral, yetkilerini parlamento, hükümet ve yüksek mahkemenin aracılığıyla kullanır.

Ülkem, "lan" denilen 24 kent ile başkentten oluşmuştur. Valiler ve belediye başkanları kral tarafından atanmaktadır. Belediye başkanlarının yanında seçimle kurulan belediye meclisleri de yer alır.

Makineler, petrol ve besin maddelerini dışardan alırım. Buna karşın demir, kâğıt ve kâğıt hamuru benim dışarıya sattığım ürünler arasındadır.

Acaba benim hangi ülke olduğumu anımsayabildiniz mi?

GENEL KÜLTÜR

1. Elektriği kendi içlerinde tutan maddelere genel olarak ne ad verilir?
   a) Metal
   b) İletken
   c) Yalıtkan
   d) Tutuşkan
2. Bir atomda kaç çekirdek vardır?
   a) Bir
   b) İki
   c) Üç
   d) Çekirdek sayısı atoma göre değişir.
3. Bir atomda kaç elektron vardır?
   a) Bir
   b) İki
   c) Üç
   d) Elektron sayısı atoma göre değişir.
4. Atom çekirdeklerinde bulunan enerjiye ne ad verilir?
   a) Güç enerjisi
   b) Radyoaktif enerji
   c) Nükleer enerji
   d) Sibernetik
5. Elektrik akımından yararlanılarak yapılmış mıknatısa ne ad verilir?
   a) Bobin
   b) Akımsal mıknatıs
   c) Neonmıknatıs
   d) Elektromıknatıs
6. Bazı durumlarda, elektrik tehlikeli olabilir. Aşağıdaki cümlelerden sadece biri doğrudur. Acaba hangisi?
   a) Islak elle elektrikli araçlara dokunulabilir.
   b) Uçurtma uçururken tel ya da ıslak ip kullanmamak gerekir.
   c) Cereyan çarpmış bir kimseyi kurtarmak için onu hemen yakalayarak çekmek gerekir.
   d) Sigortaların sık sık atmasını önlemek için kalın tel ya da madenî para kullanılabilir.
7. 27 Mayıs devriminden sonra, Cumhurbaşkanımız kim olmuştur?
   a) Celâl Bayar
   b) Cemal Gürsel
   c) Cevdet Sunay
   d) Fahri Korutürk
8. Aşağıdaki kuruluşlardan hangisi, bugün yürürlükte olan anayasamız tarafından getirilmeyen ve daha önce de var olan bir kuruluştur?
   a) Danıştay
   b) Anayasa Mahkemesi
   c) Cumhuriyet Senatosu
   d) Yüksek Hakimler Kurulu.
9. Işığın kırılmasından yararlanmak için yapılmış, kenarları ince, ortaları şişkin ya da kenarları şişkin, ortaları ince, ışık geçiren cisimlere genel olarak ne ad verilir?
   a) Teleskop
   b) Gözlük
   c) Dürbün
   d) Mercek.
10. Ses dalgalarının bir yere çarparak geri dönmesine ne denir?
    a) Çarpım
    b) Tepki
    c) Yankı
    d) İletişim.
11. Köprülü Mehmet Paşa kimdir?
    a) 4. Murat döneminde Anadolu'da büyük bir ayaklanmayı başlatan kişidir.
    b) Duraklama döneminde devlet işlerini düzene sokmak isteyen sadrazamdır.
    c) Özellikle yaptığı köprülerle ün salmış ve bu yüzden kendisine Paşa ünvanı verilmiş bir mimardır.
    d) Padişah 4. Mehmet'in oğludur.
12. Şinasi kimdir?
    a) Ondokuzuncu yüzyılda yaşamış yazardır.
    b) Abdülmecit döneminde sadrazamlık yapmış bir devlet adamıdır.
    c) Dolmabahçe Sarayı'nın mimarıdır.
    d) Osmanlı Ordusu'nda yeni bir düzenin kurulmasını sağlayan mimardır.
13. Fransız Devrimi'nin tarihi nedir?
    a) 1727
    b) 1754
    c) 1775
    d) 1789

UÇURTMANIN HABERCİSİ

afila alpöge

YAKUPTEPE'DE DOSTLUK ÇİÇEKLERİ

Özet:

Uçurtma yapmakta ve uçurmakta gerçekten ustayım. Uçurtmamın adı Bahar Çiçeği... Ama onu doya doya uçurabilecek yeri ve olanağı bir türlü bulamadım. Çeşitli zorlukla karşılaştım. Sonunda...

BAHAR Çiçeği'ni havadan indirmeden götürmeye karar verdim. Habip önüme düştü; yola koyulduk. İlk zorluk sokağın köşesini döner dönmez karşımıza çıktı. Telefon telleri yolu boydan boya kesiyordu.

Bunları nasıl aşacağız diye bakınırken gözüme bir uçurtma ilişti. Benim yapıp sattığım uçurtmalardan biriydi bu. Özene bezene yaptığım bir uçurtma... Tellere takılmış ve parçalanmıştı. Kâğıtları yırtılmış, kuyruğu bir ip kalmıştı. Çıtalar kupkuru bir iskelet gibi rüzgârda hüzünle sallanıyordu. Üzüldüm ve kızdım. Ama tellere takılan tek uçurtma değildi bu. Tellerde boydan boya uçurtmalar vardı. Çıtalar, kuyruk parçaları, yırtılmış kâğıtlar... Zavallı uçurtmalar!.. Onları tele taktıran çocukların gözyaşlarını görür gibi oldum. Pis teller... Canavar teller...

"Bahar Çiçeği'ni indirmek zorundasın" dedi Habip.

— İndirmeyeceğim.

— Ama tellere takılır.

— Bak gör, ne yapacağım!

Tasarladığım bayağı tehlikeli bir şeydi. Ama benim gibi bir usta bunu becerebilmeliydi. İpin sarılı olduğu büyük bobini havaya fırlattım. Bir taş gibi yükseldi ve tellerin üstünden aşarak öbür tarafa geçti. Bir duvar gibi karşıma dikilen, uçurtma düşmanı telleri yenmiştim. Bunca çocuğun öcünü almıştım.

İlerledik. Telleri aşa aşa... Bir ara yorulur gibi oldum. Daha ne kadar yolumuz olduğunu Habip'e soracağım sırada o bana seslendi.

— Arkana bak.

Döndüm, baktım. Kırk, elli kadar çocuk bizi izliyordu; ellerinde ise uçurtmaları vardı. Bizi gören katılmıştı kervana. Özgürce uçurtma uçurmanın keyfini birlikte yaşayacaktık. Her köşe başımdan uçurtmasıyla bir çocuk katıldı bize. Sonunda Yakuptepe'ye vardık.

Güzel, yüksek, yeşil ve çiçekli bir tepeydi. Birkaç da ağaç vardı. Uçurtma uçurmayı engellemeyen ama yorulan uçurtmacılara hoş bir gölgelik sağlayan ağaçlar... Kent ayaklarımızın altındaydı. Bahar Çiçeği'nin yukarılarda neler hissettiğini anlar gibi oldum. Böyle bir yerden tek tek evleri ve insanları değil, onların bütünlüğünü görüyorsunuz. İnsanların hepsi kocaman bir aile oluyorlar.

Tepe uçurtmalarımızla şenlendi. 200 kadar uçurtma olmuştu. Renk renk... Büyüklü, küçüklü... Kimi ciddî suratlı, kimi gülünç... Kimi sarhoş gibi, kimi pelte gibi... Ama hepsi de güzel... Tepe sanki çiçek açmıştı. İncecik, upuzun sapları olan çiçekler.

— Dostluk çiçekleri!

Onlara bu adı Habip taktı. Yakuptepe'yi Habip bulmuştu; adı takmak da ona yaraşırdı.

Çocuklar çığlık atarak bir ağızdan haykırdılar sevinçle:

— Dostluk çiçekleri!

Sesimiz kentin üstünde yankılandı. Yankı ses olarak geri gelmedi bize, uçurtma olarak geldi. Sanki bizim haykırışımızı yankılamak ister gibi evlerin arasından uçurtmalar yükselmeye başladı. Balkonlardan, teraslardan, bahçelerden, sokaklardan... Bazıları da tepeye doğru gelmeye başladı. Habip'e seslendim.

— Bana bak, senin tepe yüzlerce, binlerce uçurtmacıyı çeker mi? Batmaz ya!

Yalnızca uçurtmacı değildi gelenler. Satıcılar geldi. Gezip tozmak isteyenler geldi; meraklı turistler geldi. Cambazlar da geldi; hüneri olan herkes: Cam kırıklarının üstünde yürüyenler, ağzından ateş çıkartanlar, dört şişeyi birden havaya atarak elleriyle çevirenler, soytarılar, saz çalanlar, şarkı söyleyenler... Ben şenlik diye buna derim işte... Dostluk çiçeklerinin altında gülen, eğlenen, coşan, mutlu insanlar...

Ama birden derinden gelen, sinsi bir uğultu dikkatimi çekti. Kötü niyetli ve hain bir yınlama... Habip aşağıdan gelen yolu gösterdi. Beş, altı buldozer ve greyder yukarıya tırmanıyordu. Önlerinde bir de otomobil vardı. Otomobil onlardan önce geldi. Arabadan Ergin Bey çıktı. Her zamanki tatsız gülüşüyle, çevresindekilere değer vermez bakışlarıyla şöyle bir bakındı. Sonra gözlerini bana dikti.

— Gene mi sen?

Bakıştık. Ne yapmak istediğini anlamaya çalışıyordum.

— Haydi bakalım, bitsin artık bu şamata! Tepeyi boşaltın.

Kafamı dikleştirdim. Artık ondan korkmuyordum.

— Niyeymiş o?

— Bütün tepede inşaat yapacağız. Yallah, gidin buradan.

Hepimiz şaşırdık. Ben hemen toparlandım.

— Gitmiyoruz. Bunca kişiyi buradan çıkaramazsın. Bu koca tepe bizim şenlik yerimiz.

Ergin Bey belki de yaşantısında ilk kez bocaladı. Biraz benim kafa tutuşuma şaşırdı; biraz da karşısındaki bunca kişiden çekindi. Durakladı ve buldozerleri geri yolladı.

Biliyorum, yarın gelecek. Sabah erkenden... Herkesten önce... Tepeye el koyacak.

Millet hemen toparlandı. Tartışmalar başladı. Komiteler kuruldu. Kararlar verildi. Bu tepeyi koruyacağız. Gidip Belediye Başkanı'yla konuşacağız. Tepemiz sürekli şenlik yerimiz olacak. Apartmanların, caddelerin, buldozerlerin bizden çaldığı ve ancak Yakuptepe'de bulduğumuz mutluluğu elimizden kaptırmayacağız.

Siz de bundan böyle uçurtma uçuracak olursanız dostluk çiçeklerini unutmayın. Uçurtmanızı dostluklar için, içten ve güçlü arkadaşlıklar için havalandırın. Uçurtmanızı güzel yapın, güzel uçurun. Yaptığınız her şeyi güzel yapın. Ustaca.

Ve bizi unutmayın. Her ustaca yaptığınız işte bizi anımsayın. Bahar Çiçeği ile beni.

BİTTİ

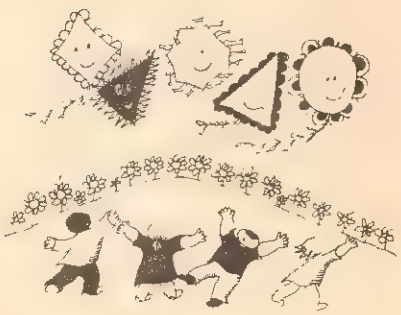

BU HAFTA, SARAYIN EN İLGİNÇ KÖŞELERİNDEN BİRİNDEYİZ

KUTSAL EMANETLER

Birkaç haftadır sürdürdüğümüz bu yazı dizimizin sonuna gelmek üzereyiz. "Kutsal Emanetler"in tanıtıldığı bu haftaki yazımızı gelecek sayıda, "Harem" bölümü izleyecek.

Bu sayımızdaki bölümü de ilgiyle okuyacağınıza inanıyoruz.

ÜÇÜNCÜ Avlu'da görülebilecek en önemli yerlerden biri de kuşkusuz, "Kutsal Emanetler" bölümüdür.

Hırka-i Saadet Dairesi diye de bilinen bu bölümde Yavuz Sultan Selim'in Mısır'dan getirdiği, Hazreti Muhammed ve diğer bazı halifelere ait eserler sergilenmektedir.

Hepinizin bildiği gibi Yavuz Sultan Selim, Mısır'ı 1517'de fethettikten sonra, halifeliği Memlûk Sultanından devralmakla kalmamış, aynı zamanda halife de olan Memlûk Sultanının koruduğu kutsal emanetleri de birlikte İstanbul'a getirmiştir.

Bugün Topkapı'da Hırka-i Saadet Dairesinde sergilenen bu emanetler arasında Hazreti Muhammed'in sakalından bir tutam ve dişinin parçaları yanında kılıçları, ilk dört halife olan Hazreti Ebubekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman ve Hazreti Ali'ye ait silahlar yer almaktadır. Ayrıca gene aynı bölümde bulunan Peygamberimizin ayak izi, Kur'an-ı Kerim muhafazaları ve Kâbe'nin damındaki su olukları, sanırız sizlerin de dikkatini çekecektir.

Yabancıların Hazreti Muhammed'in mantosu olarak bildiği Hırka-i Saadet Dairesi'nde, sözü geçen "hırka'yı" görmeye olanak yoktur. Aşırı ölçüde yıpran(dığını gören din adamları, hırkanın yakılarak küllerinin girişte bir kuyuya dökülmesine karar vermişlerdir.

Bugün sadece bir kapı aralığından görebildiğimiz ve asıl en önemli emanetlerin (Hazreti Muhammed'in kılıcı ve altın sanduka) bulunduğu oda, Osmanlı devrinde yalnızca padişahlar tarafından temizlenmekte ve buradan çıkan tozlar da aynı kuyuya dökülmekte idi. Cumhuriyet döneminde Topkapı Sarayı müzeye çevrildiğinde bu kuyu temizlenirken içinde bazı elmas parçalarının bulunması, ilgilileri pek fazla şaşırtmamıştır.

Özellikle bu bölümü gezerken sizlerden çok sessiz olmanızı dileyeceğiz. Yüzbinlerce Müslümanın büyük bir ilgiyle gezdiği bu bölümün kutsallığının bilincine vararak çıt çıkarmadan, sanki bir camide imişsiniz gibi davranacağınıza eminiz.

Kutsal Emanetlerin girişinde belki de farkına varmadığınız, ancak çıkarken mutlaka dikkatinizi çekeceğini sandığımız küçük bir şadırvandan da söz etmek istiyoruz.

Ortadaki salonun tam merkezinde bulunan bu şadırvana turistlerin para attığını belki siz de hayretle göreceksiniz.

Bu tür kutsal yerlerden para yoluyla çıkar uman bâtıl inanışlı birtakım kişilerin çıkardığı böylesi bir geleneğin İslâm diniyle hiçbir ilgisi olmadığı açıktır. Ancak turistlere bu konu eğlenceli ve ilginç geldiğinden, şadırvana atılan paraların değeri gün geçtikçe artmaktadır. Ama hiç merak etmeyin, bu enflasyon yüzdesi ve para değerinin düşmesi sürdükçe, şadırvana para atıp dilek dileme geleneği bir gün tümüyle ortadan kalkacaktır.

HAFTAYA: HAREM

GAZETECİLER GÖREV BAŞINA

Mahallenizdeki, kentinizdeki çevre olaylarını bize yazın, basalım. İlgililerle, uzmanlarla röportaj yapıp gönderin. Bekliyoruz.
Çevre Gazetesi, Milliyet Çocuk Dergisi Basın Sarayı, Cağaloğlu - İstanbul

Çevre Gazetesi

ÇEVREMİZ EN DEĞERLİ VARLIĞIMIZDIR

DEVRİM ALPÖGE ATİLA ALPÖGE
SAYI 5

GÖZLER GÜNEŞTE

Güneş enerjisinden yararlanmak için dünyanın her yerinde yapılan çalışmalar, olumlu sonuç verdi...

Geçen hafta burada yapılan uluslararası bir toplantıda güneş üzerine çalışmalarda hızlı gelişmeler olduğu açıklandı.Güneş enerjisinden akıllıca yararlanmak konusunda dünyanın her yanında yapılan çalışmalar olumlu sonuç vermiş durumda.Uzmanlar güneşin sınırsız ve büyük enerjisini depolamak ve çeşitli biçimde kullanmak için yeni yöntemler geliştirdiler.Önümüzdeki on yıl içinde bu yöntemlerin büyük yaygınlık kazanacağı belirtiliyor.Aşağıda bu uygulamaları özetliyoruz...

● AVUSTRALYA'DA:Son iki yıl içinde evler,hastaneler,yüzme havuzları,tesisler güneş enerjisiyle ısıtılmaya başlandı.Buradaki güneş toplaçları 11 ay yararlı oluyor;geri kalan güneşsiz ayda da elektrik kullanılıyor.● FRANSA'DA:Güneş yöntemleri özellikle mimarlıkta çok gelişti.Güneş toplaçları damlara ya da evlerin yan duvarlarına konuluyor.Bu da evlerin yapımını değiştiriyor. Sonuçta mimarlıkta önemli başkalaşma ortaya çıktı.Mimarlık mesleği yeni bir anlam kazandı.● JAPONYA'DA:Japonlar yakın zamana kadar petrol kullanıyordu.Ancak petrol fiyatları hızla yükselince güneş enerjisine dönüş başladı.Bugün Japonya'da 1 milyon toplaç bulunuyor.Her yıl da 300 bin toplaç satılıyor. Toplaçlar,suyu 60 dereceye kadar ısıtabiliyorlar. ● HİNDİSTAN'DA:Elektrik gelmeyen köylerde güneş toplacıyla çalışan motorlar yapılarak,kuyulardan su çekilmeye başlandı.Eskiden

OTOBÜS İŞLETMESİNDE GÜNEŞ

İETT petrolden tasarruf edecek

İstanbul'un otobüs işletmesi olan İETT güneş enerjisinden yararlanılacağını açıkladı.Yüzlerce otobüsün bakım ve onarımın yapıldığı İETT garajlarından birinde güneş toplacı kullanılarak sıcak su elde edilecek ve petrol tasarrufu sağlanacak.Toplaç Aralık,Ocak ve Şubat aylarında güneş yetersiz olduğu için işe yaramıyor.Bu aylarda ısı,petrol kullanılarak sağlanacak.

İETT genel müdürü böylece 9 ay boyunca parasız enerji kullanabileceklerini gazetemiz muhabirine açıklamıştır...

AHMET ENÖN'LE SÖYLEŞİ - 2

ÇOK UZAKLARDAN MARMARA'YA

Önüne gelen Marmara'ya bir şey atıyor ya da döküyor; Marmara'yı kirleten kirletene. Marmara kaç türlü kirleniyor, desem beş, on şey sayabilirsin. Kanalizasyon, çöp, fabrika artıkları falan gibi... Ama akla gelmeyen kirlenmeler de var. Marmara'nın çok uzaklarında olan biten bazı olaylar eninde sonunda Marmara'ya da ulaşıp burada kötü etkiler yaratıyor. Örnek mi dedin, al sana örnek. Tunçbilek'te bir santral var. Marmara Denizi'nden çok uzakta. Burada kömür yıkama tesisleri var. Ya da örneğin Balıkesir'deki bor madenlerini ele al; burada da yıkama yapılıyor. Yıkama Nilüfer çayında yapılıyor. Çay suları bütün bu kirliliği sürükleye sürükleye Apolyont gölüne taşıyor. Apolyont'ta çok iyi ve değerli su ürünleri vardı. Kerevit gibi... Bunlar ölüp, azalmaya başladı. Göl Karacabey ovası üzerinden Marmara'ya bağlantılı. Bütün bu kirli sular sonuçta Marmara'ya bağlantılı. Bütün bu kirli sular sonuçta Marmara'ya dökülüyor. Gördüğün gibi çok uzakların pisliği bile Marmara'yı kirletiyor.

MİNİK SÖZLÜK

GÜNEŞ ENERJİSİ - Güneşten ışınlanan ve bize kadar ulaşan enerjidir. Bu enerjideki ışık, bitkilerin besin yaratmasını sağlar. Güneşteki kızıl ötesi ışınlar ise yeryüzünü ısıtır.

TOPLAÇ - Güneşin enerjisini yakalayıp toplayan ve onları kullanılır biçime dönüştüren aygıtların genel adı. Örneğin çok ince borulardan geçen su, güneşte ısıtılıp ısılarını yitirmeyecekleri özel bir depoda biriktirilir; sonra da kullanılır. Ya da enerji elektriğe dönüştürülüp küçük bataryalarda biriktirilip, daha sonra bunlar pil gibi kullanılır. Uzaya gönderilen birçok uyduda güneşle çalışan piller kullanılmaktadır.

SERA - Güneş enerjisinden yararlanmanın güzel bir uygulamasıdır. Bitkiler her tarafı camla ya da naylonla kaplı geniş salonlarda yetiştirilir; güneş en soğuk günlerde bile buranın içini ısıtıp bitkilerin hızla gelişmesini sağlar. Çok eski zamanlardan beri kullanılan bu yöntem artık evlerin ısıtılmasına da yaramaktadır.

ÇEVRE BULMACASI

Aşağıda 4 cümle görüyorsunuz. Bunlar gazetemizin bu haftaki sayısında yer alan 4 cümlenin aynı. Ne var ki, bunlar dizilirken görevli arkadaşımız çok yorgun ve uykulu imiş. Heceleri birbirine karıştırmış, anlaşılmaz sözcükler üretmiş. Bakalım cümlelerin doğrusunu bulabilecek misiniz? Unutmayın bu cümleler gazetemizde yer almış durumda. Siz heceleri yeniden düzenleyerek bu bulmacayı çözeceksiniz. Heceleri önce teker teker ayırın, sonra gazetedeki cümlelere baka baka birleştirmeye çalışın.

1) RAMAR NEMA TENTE LEKİR YI LEKİR
2) YÜZDUR PARYULAR YILLADU BONEŞDIGÜ
3) IRAT EDEKİKİ BEŞIK BİTSİNJİ BUNERLE RİNSAĞMA YASILARNI
4) ÖZYÖNLE TEMZEL TAÇOK NEŞTİMİ GÜLELİŞ GERİLİK MARLIK

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

1) Çevremiz en değerli varlığımızdır.
2) Keban gölündeki balıklara sahip çıkın.
3) Yurdumuzun üç tarafı denizlerle çevrilidir.
4) Balık yaşantısı büyük tehlikeyle karşı karşıya.

HAFTADAN HAFTAYA

TEMİZ VE YUMUŞAK HEM DE UCUZ

Güneş yüzyıllar boyu parladı, durdu. Sıcağıyla insanları terletti, bunalttı. Güneşin altında terleyip duran insanlar bu büyük enerjiden tam anlamıyla yararlanmaya ancak yeni başladılar.

Güneş enerjisine "temiz enerji" deniliyor. Çünkü çevreyi kirletmiyor. Oysa kömüre ya da petrola dayalı enerjiler çevreyi kirletiyorlar. Güneşe "yumuşak enerji" de deniliyor. Çünkü elektrik santrallarında olduğu gibi çok başka yerlerde üretilip tellerle ya da başka yöntemlerle uzaklara taşınmıyor; yerinde üretilip orada kullanılıyor. Taşımak gerekmiyor. Bu da büyük bir kolaylık.

Ve de bedava. Isıyı enerjiye dönüştüren toplaçları bir kez yerleştirdikten sonra artık bir daha para harcamıyorsunuz.

Yüzyıllar boyunca bize yaşamı sağlamış olan güneş, bundan sonra da evlerimizin içine kadar girecek, suyumuzu ısıtacak, elektriğimizi sağlayacak, televizyonumuzu işletecek.

Yeni başladığımız "Mırnav" adlı çizgi-romanı Sinan Gürdağcık hazırladı.

el altında, göz önünde

YENİ BİLİMLER ANSİKLOPEDİSİ

Uzay çalışmaları, denizaltı araştırmaları, modern matematik, elektronik, bilgisayarlar, yeni buluşlar, hayvanların ve bitkilerin bilinmeyen yönleri... ve 520 bilimsel kavram.

- 6 Lüks cilt (23X30 cm)
- Alfabetik düzenleme
- 1200 sayfa - Tümü kuşe kağıda 4 renkli ofset baskı
- 3500 renkli resim, şema, grafik.

Yeni Bilimler Ansiklopedisi, dünyada en çok satılan fen ansiklopedisi olan *"All About Science"*ın çevirisidir.

POYRAZKİTAP

YENİ BİLİMLER ANSİKLOPEDİSİ'ni armağanı olan SPOR OYUNLARI ANSİKLOPEDİSİ ile birlikte taksitle (komple teslimde 1600.— TL, kalanı ayda 806.— TL taksitle 12 ay vadeli) satın alabilirsiniz.
Tamamının tesliminde ödenmesi koşulu ile peşin satış fiatı 9.520.— TL. dır.
Tüm teslimat giderleri firmamıza aittir.

ARMAĞANIMIZ
SPOR OYUNLARI ANSİKLOPEDİSİ

Siparişiniz için kuponu adresimize gönderiniz.

MEATO

Atatürk Bulvarı 115/11 - Kızılay / ANKARA
Tel : 17 97 55 - 18 99 09

Taksitle ☐ Peşin ☐

Ad, Soyad . . . . . .
Meslek . . . . . Yaş . . . . . .
Ev Adresi : . . . . . .
. . . . . .
İş Adresi : . . . . . .
. . . . . .
Ev Tel : . . . . . İş Tel : . . . . . .

...uralların açıklayan ilk ...e tek Türkçe Ansiklopedi.

- Lüks kuşe cilt (20X27 cm)
- 352 sayfa
- 650 çizgi resim ve şema ile 148 spor dalının ...um ayrıntıları.

PUL KÖŞESİ

izzet kılınç

PUL KOLEKSİYONU ÇEŞİTLERİ - 4

Aradan yine bir hafta geçti, tekrar sizlerle birlikteyiz çocuklar. Bu hafta da pul koleksiyonlarının çeşitlerini anlatmaya devam ediyoruz. Bu haftaki koleksiyonun çeşidimiz:

ETÜD Koleksiyonu, ulusal ve spesyalize koleksiyonlarının bir arada bulunmasıyla meydana gelen süper bir koleksiyon şeklidir.

Bu koleksiyonda esas olan, yapılmakta olan ulusal ve spesyalize koleksiyonlarda bulunan pulların etüdünün yapılmasıdır. Adını da buradan alır.

Örneğin Türk pulları topluyor isek, bu koleksiyonun etüd koleksiyonuna dönüşebilmesi için elimizdeki pulların etüdünü yapmak zorundayız.

Bunun için Türk pullarının çıkışından evvelki ve sonraki aşamaları, kullanılan damgaları, pulun doğuşundan sonra geçirdiği aşamaları, her pulun ve damganın hakkında bilinen ve bilinmeyen bilgileri, bunlara ait dökümanları, araştırmamız, elde etmemiz ve geliştirmemiz gerekir.

Kısacası pul hakkında aklınıza ne geliyorsa, araştırılıp, tesbit edilmesi, dökümanların toplanması demektir.

Ulusal ve spesyalize koleksiyonlarından daha zor olan bu koleksiyon şeklini herkes yapamaz.

Etüd Koleksiyonunun özelliği tecrübe, bilgi, zengin maddî kaynak, uzun bir süre ve sabır demektir.

Elde edildiği zamanda, aynı oranda zenginliği, tatmin edişi hiçbir şeyle ölçülemez.

Gelecek hafta tekrar sizlerle birlikte olmak ümidiyle, hoşçakalın sevgili çocuklar.

Haftaya "Tematik (Konusal) Koleksiyon" şeklini anlatacağız.

Kıbrıs Türk Federe Devleti pulları

YENİ ÇIKAN PULLAR

Sizlere geçtiğimiz günlerde Kıbrıs Türk Federe Devleti'nde ve Türkiye Cumhuriyeti'nde yeni çıkan serilerini tanıtmaya çalışacağız.

Kıbrıs Türk Federe Devleti, Posta İdaresi, 25 Haziran 1980 günü "Tarihî Eserler" konulu 5 pulluk bir sürekli seri tedavüle çıkarmıştır.

2.5, 3.5, 5, 10, ve 20 TL. değerlerinden meydana gelen sürekli serideki pulların boyutları 41X26 mm. boyutunda olup, tirajı 2.000.000 adettir.

2.5 TL'lik değerde Girne'de Hz. Ömer Türbesi,

3.5 TL'lik değerde Gazi Magosa'ya giriş kapısına giden köprü,

5 TL'lik değerde Gazi Magosa'da 16. yüzyıldan kalma Türk mezarları,

10 TL'lik değerde Girne'de 12. yüzyıl Lüzinyanlar dönemine ait gotik Belabayıs Manastırı,

20 TL'lik değerde Lefkoşa'da Selimiye Camisi kompozisyonları bulunmaktadır.

Sözkonusu serinin tedavüle çıktığı 25.6.1980 tarihinde Lefkoşa posta merkezinde ilk gün damgası uygulanmıştır.

Kıbrıs Türk Federe Devleti, Posta İdaresi, 16 Ağustos 1980 günü, "Yıldönümleri" konulu, 3 pulluk bir anma serisi tedavüle çıkarmıştır.

7.5, 15 ve 50 TL. değerlerinden meydana gelen anma serisindeki pulların 7.5 ve 50 TL'lik pulların boyutları 26X41 mm. boyutunda, 15 TL'lik pulun ise 41X26 mm. boyutunda olup, tirajı 300.000 adettir.

7.5 TL'lik değerde Kıbrıs'ta kullanılan ilk posta pulu (1880),

15 TL'lik değerde 1960'da kullanılan Kıbrıs Cumhuriyeti posta pulu,

50 TL'lik değerde 1970'de Kıbrıs Türk kesiminde postada kullanılan sosyal yardım pulu kompozisyonları bulunmaktadır.

Sözkonusu serinin tedavüle çıktığı 16.8.1980 tarihinde Lefkoşa posta merkezinde ilk gün damgası uygulanmıştır.

PEMBE tavşan

DÜNYA HAKİMİ

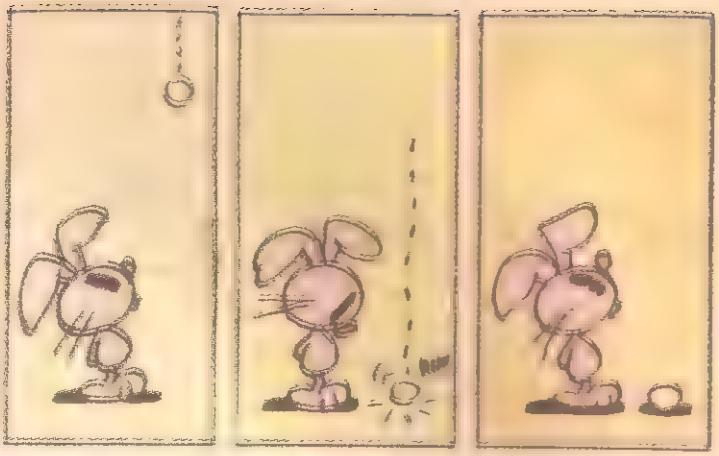

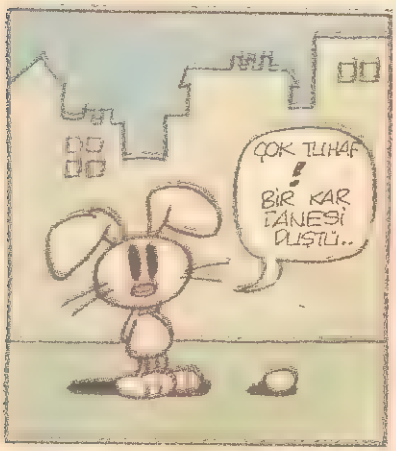

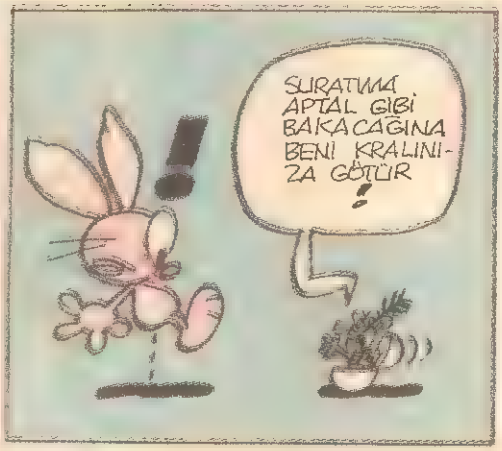

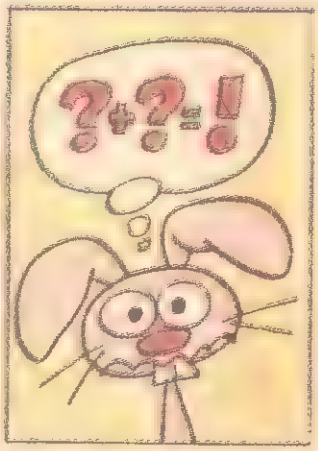

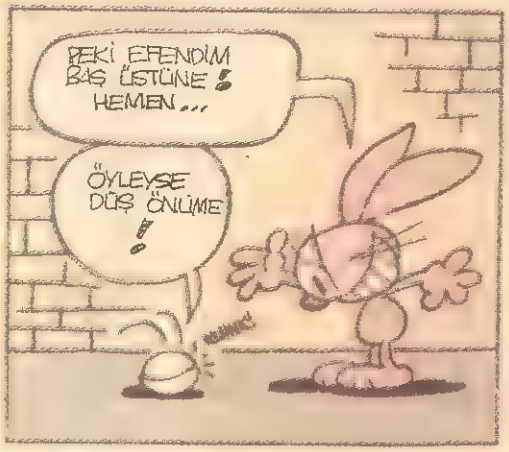

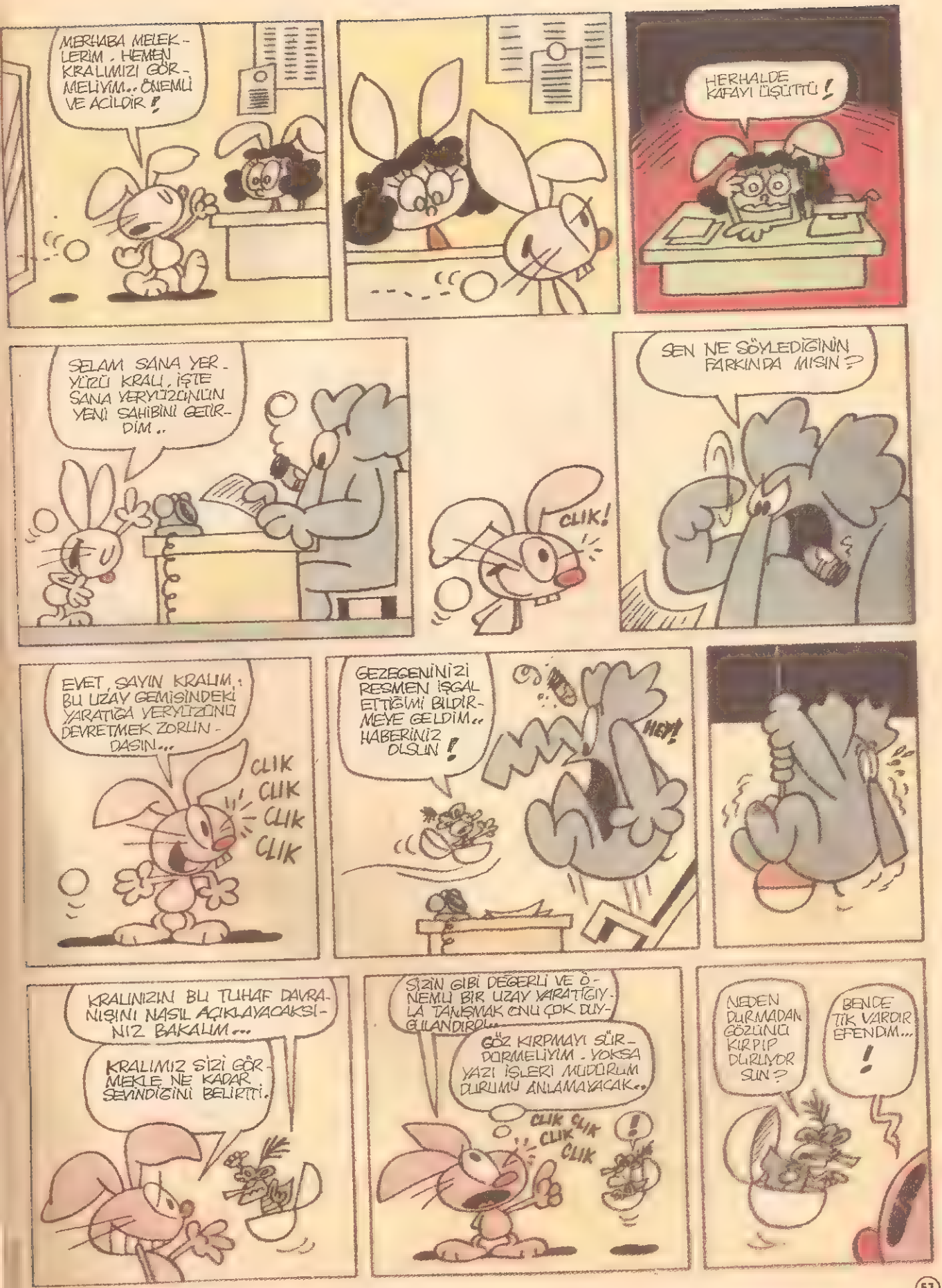
MERHABA MELEKLERİM. HEMEN KRALIMIZI GÖRMELİYİM.. ÖNEMLİ VE ACİLDİR!
HERHALDE KAFAYI ÜŞÜTTÜ!
SELAM SANA YERYÜZÜ KRALI, İŞTE SANA YERYÜZÜNÜN YENİ SAHİBİNİ GETİRDİM..
CLIK!
SEN NE SÖYLEDİĞİNİN FARKINDA MISIN?
EVET, SAYIN KRALIM. BU UZAY GEMİSİNDEKİ YARATIĞA YERYÜZÜNÜ DEVRETMEK ZORUNDASIN...
CLIK CLIK CLIK CLIK
GEZEGENİNİZİ RESMEN İŞGAL ETTİĞİMİ BİLDİRMEYE GELDİM.. HABERİNİZ OLSUN!
HEM!
KRALINIZIN BU TUHAF DAVRANIŞINI NASIL AÇIKLAYACAKSINIZ BAKALIM...
KRALIMIZ SİZİ GÖRMEKLE NE KADAR SEVİNDİĞİNİ BELİRTTİ.
SİZİN GİBİ DEĞERLİ VE ÖNEMLİ BİR UZAY YARATIĞIYLA TANIŞMAK ÇNU ÇOK DUYGULANDIRDI...
GÖZ KIRPMAYI SÜRDÜRMELİYİM. YOKSA YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜM DURUMU ANLAMAYACAK..
CLIK CLIK CLIK CLIK
!
NEDEN DURMADAN GÖZÜNÜ KIRPIP DURUYORSUN?
BENDE TİK VARDIR EFENDİM...
!

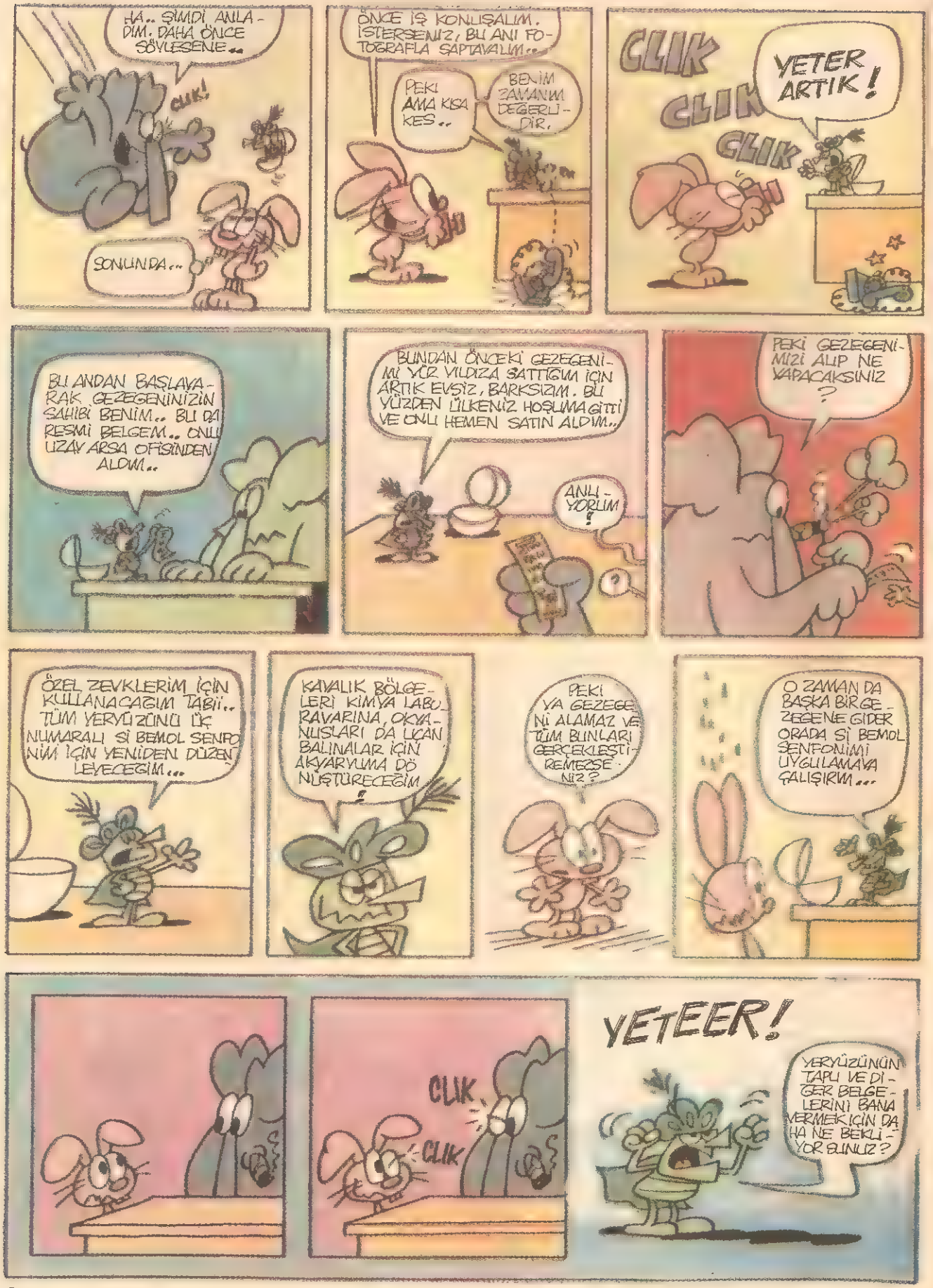
HA.. ŞİMDİ ANLADIM. DAHA ÖNCE SÖYLESENE..
CLIK!
SONUNDA..
ÖNCE İŞ KONUŞALIM. İSTERSENİZ, BU ANI FOTOĞRAFLA SAPTAYALIM..
PEKİ AMA KISA KES..
BENİM ZAMANIM DEĞERLİDİR.
CLIK CLIK CLIK
YETER ARTIK!
BU ANDAN BAŞLAYARAK GEZEGENİNİZİN SAHİBİ BENİM.. BU DA RESMİ BELGEM.. ONLU UZAY ARSA OFİSİNDEN ALDIM..
BUNDAN ÖNCEKİ GEZEGENİMİ YÜZ YILDIZA SATTIĞIM İÇİN ARTIK EVSİZ, BARKSIZIM. BU YÜZDEN ÜLKENİZ HOŞUMA GİTTİ VE ONU HEMEN SATIN ALDIM..
ANLIYORUM
PEKİ GEZEGENİMİZİ ALIP NE YAPACAKSINIZ?
ÖZEL ZEVKLERİM İÇİN KULLANACAĞIM TABİİ.. TÜM YERYÜZÜNÜ İÇ NUMARALI Sİ BEMOL SENFONİM İÇİN YENİDEN DÜZENLEYECEĞİM...
KAVALIK BÖLGELERİ KİMYA LABORATUVARINA, OKYANUSLARI DA UÇAN BALİNALAR İÇİN AKVARYUMA DÖNÜŞTÜRECEĞİM!
PEKİ YA GEZEGENİ ALAMAZ VE TÜM BUNLARI GERÇEKLEŞTİREMEZSENİZ?
O ZAMAN DA BAŞKA BİR GEZEGENE GİDER ORADA Sİ BEMOL SENFONİMİ UYGULAMAYA ÇALIŞIRIM...
CLIK
CLIK
YETEER!
YERYÜZÜNÜN TAPU VE DİĞER BELGELERİNİ BANA VERMEK İÇİN DAHA NE BEKLİYORSUNUZ?

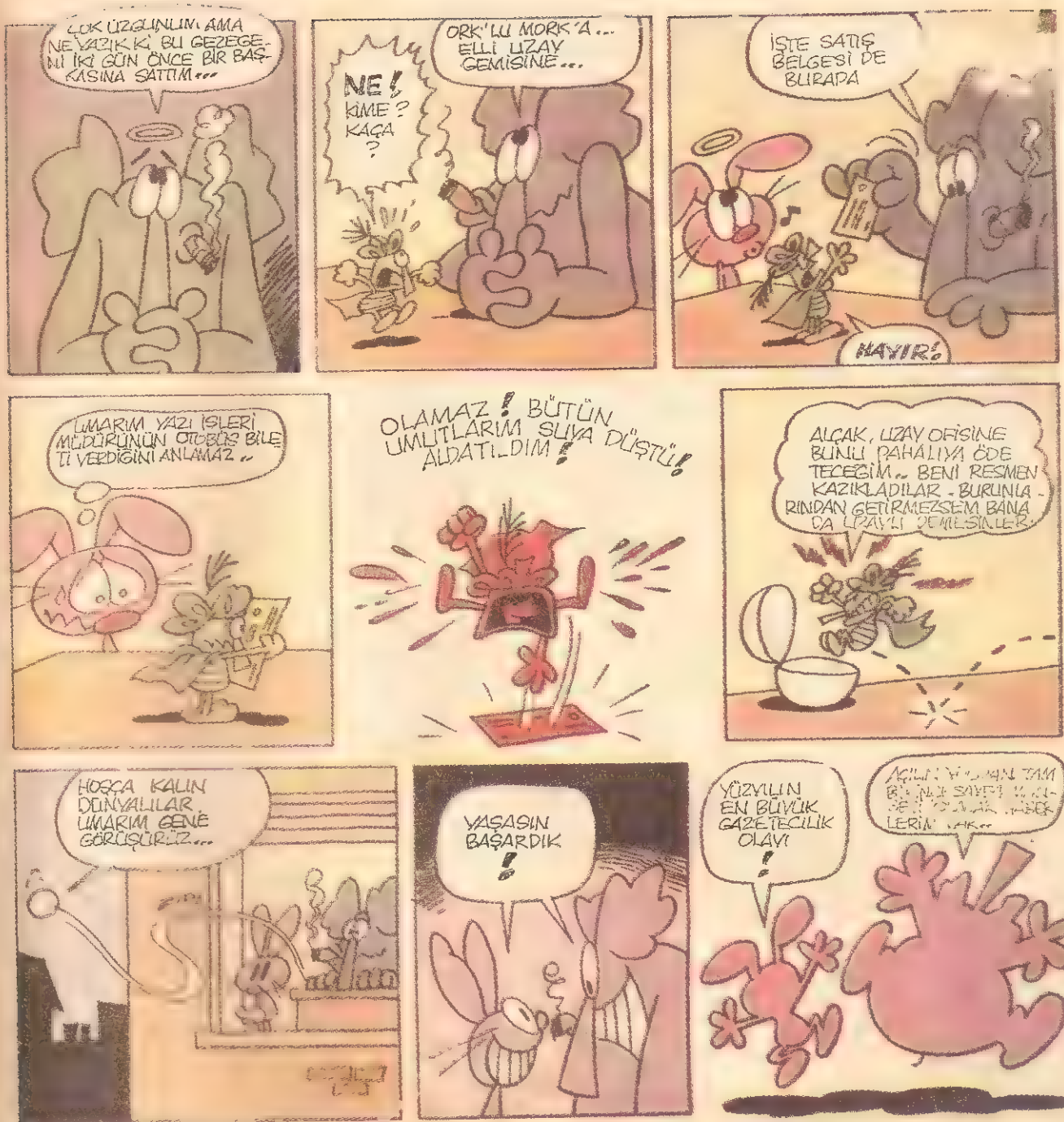

HAFTAYA

PEMBE TAVŞAN'ın

YEPYENİ BİR SERÜVENİ

BİR AVUÇ HIRSIZ

25

yazan: nina bawden

BİR SÜRPRİZ

KILIK değiştirmede çok dikkatli davrandı her zaman. Bunun da bir nedeni var tabiî ki... Sürekli olarak bir özelliğini vurguluyor ve evsahipleri de onu bu özelliğinden ötürü anımsıyorlardı. Her seferinde başka bir özellik takındığı için de izlenmesi zorlaşıyordu."

"Evet bir artist," dedi müfettiş. "Parmağını kımıldatmadan yaşamaya karar vermeden önce yaptığı iş buydu zaten. Şimdiye dek altı evsahibesini soyduğunu biliyoruz. Daha birçokları da vardır. Ama bunların çoğu Bayan Blackadder gibi gururuna yedirip polise haber vermeyenler."

"Annemin bana neden söylemediğini bir türlü anlayamıyorum," dedi annem ağlayarak.

Müfettiş hafifçe öksürdü. "Sizi neyse, sonunda adamı yakaladık. Fred'e ve arkadaşlarına çok teşekkürler." Sonra bana bakıp çabucak ekledi: "Ama tabiî ki, yaptıkları doğru bir şey değildi. Umarım, ilerde, bazı şeyleri polislerin bile yapmaya hakları olmadığını unutmayacaklardır. Şimdilik yaptıklarını bağışlamaya karar verdik. Ama ilerde bir kez daha yaparlarsa kesinlikle bağışlanmayacaklardır. Artık evlere girmek yok delikanlı!"

"Umarım ki yapmazlar," dedi annem. "Fred de zavallı Algy gibi yaralanabilirdi. İyileşiyor değil mi?"

"Bu sabah hastaneden çıktı. Yalnızca bir gece tuttular onu orada. Epeyce hırpalanmış ama kırık kemiği yok. Sadece bir şok geçirdi."

İçimi çektim, "Ailesi ne diyecek peki?"

Müfettiş bana baktı. Sonra, "Bu sabah hastanede onlarla konuştum. Senin bana anlattıklarından sonra böyle bir konuşma yapma gereğini duydum. Aslında zalim insanlar değiller. Yalnız, nasıl diyeyim Fred, biraz fazla heyecanlı ve hırslılar. Fazla şey umuyorlar ve bu da Algy gibi duyarlı bir çocuğu üzüyor."

Öğrenmek istediğim bu değildi. "Peki ne dediler? Kızgınlar mı? Algy dün akşam ölmesinin daha iyi olacağını söylüyordu..."

"Merak edilecek bir şey yok." Aniden müfettişin gözleri parladı. "Bu fırsattan yararlanarak ne denli cesur bir çocukları olduğunu anlattım onlara. Hatta bir kahraman bile diyebiliriz. Zeki de. Bir hırsızı izlemek, tek başına onunla boğuşmak..."

Kendimle savaştım, "Ama hepsini o yapmadı ki..." söylemeden duramamıştım. "Yalnızca bir bölümünü..."

"Belki biraz abarttım. Ama iyi bir nedeni vardı. Ailesi çok etkilendi. Hatta babası Algy'nin bu yanını hiç bilmediğini söyledi." Müfettiş güldü, "Sanırım ki, çocuk bundan sonra biraz daha rahat edecek evde," dedi.

Anneme baktım. Özlem dolu bakışlarıyla elektrik süpürgesini süzüyordu. Müfettiş gırtlağını temizledi. "İyisi ben gideyim artık. Sanırım biraz erken gelip ev işlerinize engel oldum Bayan McAlpine."

"Ne zaman gelseniz aynı şeydi zaten müfettiş bey," dedi babam.

Annem biraz sıkılmış göründü. Biraz olsun ilgilendiğini belirtmek için, "Annem parasını geri alabilecek mi?" diye sordu.

"Pek sanmam. Ama bir kısmını alabilmesi için elimizden geleni yapacağız. Büyük bir kısmını harcadığından kuşkumuz yok."

"Pazar günü satış yapacağız ve aldığımız parayı nineme vereceğiz," dedim. "Bir piyanonun büyük ödül olduğu piyango biletinden bir tane alırsınız artık sanırım?"

"Büyük bir piyano mu, nereden buldunuz piyanoyu?"

"Eh, aslında bulduk sayılmaz. Bizde değil yani. Ama Algy eşya toplarken bir adama rastlamış. Adam büyük bir piyanodan kurtulmak istediğini, eğer taşıyabilirsek onu bize vereceğini söylemiş. Biz de onu piyangoya koymaya karar verdik. Kime çıkarsa o gidip piyanoyu olduğu yerden alır dedik," dedim.

Müfettiş, "Bana Algy'nin çok zeki olmadığını söylemiştin. Oysa o çocuk çok ilerleyecek. Sözlerime kulak ver." Bana bilet için iki tane yirmi liralık verdi. Aslında büyük bir piyano istemediğini çünkü küçük bir evde oturduğunu, eğer kazanırsa piyanoyu istemediğini de söyledi.

Müfettiş gittikten sonra babam, "Nineyi bekleyen birkaç sürpriz var kanımca" dedi. "Şimdiye kadar birini almıştır zaten. Dün öğleden sonra eve gelirken Puttock'a rastladım."

Başka bir şey söylemedi. Bunun nineyi ilgilendiren bir sürpriz olduğunu, bize onun söylemesi gerektiğini belirtmekle yetindi. Sonra oturdu ve kendi kendine gülümseyerek, müthiş bir sır saklayan bir adam tavrı takındı. Sonunda annem temizlik yapacağını, odayı terketmesini söyleyince çıktı gitti.

Hemen nineme koştum. Ateşin önünde oturuyordu. Dün gecenin heyecanına karşın, on yıl daha genç ve çok neşeli görünüyordu. Yanındaki sehpanın üzerinde evde yapılma şarap ve iki kadeh duruyordu. Kadehlerin dibinde biraz içki vardı.

"Bay Puttock geldi mi?" diye sorarken bir yandan da elimi kadehlere daldırıp içkinin tadına bakmaya çalışıyordum.

"Bunu yapma! Başka insanların artıklarından mikrop alırsın. Evet Bay Puttock buradaydı. Sana ne bundan?"

"Babam bir sürpriz olduğunu söyledi."

"Ne olduğunu da söyledi mi?"

"Hayır. Bunu senin söylemek istediğini söyledi. Nedir bu nineciğim?"

"Bekle ve gör!" Beni alaylı alaylı süzdü. "Bak ne diyeceğim Fred, ötekileri de al, bu akşamüstü çaya gelin. Bir parti yapalım. Tabiî ki Algy iyiyse... Kahraman olmadan parti yapamayız değil mi?"

İçimi çektim. Algy adına çok seviniyordum doğrusu. Herkes onunla övünüyordu. Ama tüm zaferin

ona gitmesinden de azıcık tedirgin olmuyor değildim. Bir an Bay Gribble keşke onu ırmağa atsaydı da, ben onu kurtarmak için ırmağa dalsaydım diye düşündüm. Nineme nasıl ırmağa dalmaya karar verdiğimi, belki de boğulacağımı bile bile buna kalkıştığımı anlatmayı düşündüm. Sonra vazgeçtim. "Gerçekten çok cesur bir çocuk. Bay Gribble arkasından tek başına gitmesi harika yani..."

Ninem çok komik bir şey söylemişim gibi güldü. Ama biraz da benimle övünüyormuş gibiydi. sur olmak için fırsatlar gerekir," dedi. "Ama siz hepiniz cesursunuz. Ayrıca cömert ve iyi yüreklisiniz de. Bunlar cesaretten de önemli niteliklerdir. Başınızı derde sokacak kadar iyisiniz. Benim gibi budala bir yaşlı kadın yüzünden hem de. Taa işin başında polise haber vermeliydim..."

"İyi ki vermedin nineciğim. Bu denli eğlenceli olmazdı o zaman" dedim. Bu kez gözünden yaşlar gelinceye dek güldü. "Gel beni öp Fred," dedi. "Ve hemen git. Yapacak çok işim var. Partiye hazırlanmalıyım ama değil mi?"

Algy'nin annesi Algy'yi nineme arabasıyla getirdi o akşamüstü. İçeri girmedi ama arabanın sesini duydum. Dışarı çıktığımda bana uzun bir paket vererek bunu nineme vermemi söyledi. Sonra Algy'yi almak için kaçta gelmesi gerektiğini sordu. "Doktor erken yatması gerektiğini söyledi. Ama tabiî ki partiyi bozmak istemiyoruz."

Saat altı buçuk uygun olur dedim. Algy'ye arabadan çıkması için yardım ettim. Sanki bir sepet yumurta taşırmış gibi dikkatli ve yumuşak davranıyordum.

Paketten bir şişe şampanya çıktı. "Bunu çaydan sonra içeceğiz," dedi Algy. Bir yanağında plaster ve bir gözünün üzerinde de kırmızı ve portakal rengi bir çürük vardı.

"Bu çürüğün üstüne bir parça çiğ et koymalıydınız," dedi ninem.

"Bir tanyeri gibi güzel aslında değil mi Fred?" dedi Clio. Kızkardeşim Jinny beni dürttü.

'Çok korkunç bir kız olduğunu söylemiştin," diye fısıldadı.

"Eh, her zaman değildir. Onu iyi tanıyınca anlarsın," dedim. Bunu nasıl söylediğime de çok şaştım doğrusu.

Jinny tüm büyük kızkardeşlerin sizden bazı şeyleri daha iyi bildiklerine inandıkları zaman yaptıkları gibi rahatsız edici bir biçimde kahkahalarla güldü. "Senin hakkında söylediklerini duyunca kulaklarına dek kızaracaksın," dedi. "Fred şöyle, Fred böyle. Masayı hazırlayıncaya kadar bunları anlattı."

"Saçma bir kız işte n'olacak," deyip jölemi almaya gittim.

Clio erken gelip Jinny ve nineme yardım etmişti. Ninem masaya en iyi dantel örtüsünü yaymıştı. Ama üzerindeki yiyeceklerin çokluğundan örtü iyice gözükmüyordu. Elma pastası, krema, beze, çikolatalı pastalar, ballı çörekler, zencefilli ekmek, jöle ve bir koca kâse dolusu soğuk et ve yanında domatesler. Portakal, badem, Jake için de bir kutu çikolata.

William amca Jake'in arabada kalmasının daha iyi olduğunu söylediyse de ninem çok ısrar etti.

HAFTAYA. LİMON SUYU

SAFARİ

AFRİKA'DA VAHŞİ HAYVAN AVI

Bu iş için en elverişli bölge Somali toprakları

"SAFARİ" denildiğinde akla hemen "Afrika" gelir. Bu zihinlere yerleşmiş bir düşüncedir. Çünkü safari, bildiğiniz gibi yabani hayvan avlama işi anlamına gelir. Bunun için de Afrika kıtasından daha elverişli bir kara parçası düşünülebilir mi?

Bu iş için en elverişli bölgelerden biri Somali'nin güneyinde kalan Bas-Düba bölgesi olarak bilinir. En yoğun safari ortamı da burada oluşur, zaten. Bazılarına göre, bunun en önemli nedeni, bu bölge insanlarının safari için gerekli cesarete sahip olmalarıdır. Öte yandan Somali halkı, ülkelerinin turistik değerler taşımaması, zor ekonomik koşullar ve hepsinden daha tedirgin edici olan kuraklıkla sık sık karşı karşıya kalması nedeniyle, hayvan avcılığına biraz da zorunlu olarak yönelmiştir. Düzenlenen büyük av partilerinde, binlerce yabani hayvan öldürülür, bunlar arasında önemli bir sayıda fil de vardır.

Somali halkının bu işle yaşamını kazanması ve "safari" konusunda çok usta olması nedeniyle, özellikle göç eden hayvanlar için Somali'yi aşabilmek başlıbaşına bir sorundur.

Safari, Somali halkı için yük bir olay değil belki. Sadece bir alışkanlık ama, dışarıdan biri için olağanüstü güç bir şey. İz sürmek bütün bir gece sürebiliyor kimi zaman. Hayvanın neler yaptığını, nerelerden besinini sağladığını görmek, izlemek gerekiyor. Bu, günlerce de sürebiliyor. Çünkü yanlış bir zamanda hayvana saldırmak insanı canından edebilir. Afrika hayvanları, dünyanın en vahşi yaratıkları kuşkusuz.

Ava en uygun olduğu bir zamanda saldırmak gerekiyor. Bu beslenme sırasında da olabilir. Ama ne zaman olursa olsun, önemli olan, oku ya da taşı (bazen öldürücü gücü oktan daha fazla olan taşlar da kullanılır), silah kullanıldığında kurşunu hayvanın öldürücü bir noktasına isabet ettirmek çok önemli. Yoksa yara alan hayvan, o öfke ve acı içinde çok daha tehlikeli olabiliyor avcılar için.

Fil, bu konuda, gerek büyük hedef olması, gerekse

daha ağır hareket etmesi nedeniyle, pek zor olmayan bir av. Ancak onun zorluğu avlandıktan sonra başlıyor: Avı istenilen yere taşımak.

File gizlice yaklaştıktan sonra, onu geniş bir çember içine almak önemli bu av sırasında. Daha sonra, hayvanı bir-iki kişi kızdırarak, okların öldürücü olarak isabet alacağı bir alana çekmek gerekiyor. Kızan fil, karşısındaki insanların üstüne saldırıyor. Bu saldırıdan kurtulmak için hızlı ve nefesli olmak gerekiyor. Fil, hedef olarak yeterli bir yere gelince, oklar yaydan fırlıyor. Sayısız ok, hayvanın vücudunun çeşitli yerlerine saplandığında, heybetli vücut, yavaş yavaş dizlerinin üstüne düşüyor. Bu büyük bir olay. Filin ölümü ve sevinen insanlar. Afrika toprağının (hatta tüm dünyanın) büyük çelişkisi.

Afrika kıtasının birçok bölgesi, "safari" olayına sık sık sahne olur. Buralarda avlar bazen değişiktir. Kongo'da aslan avı, Nijerya'da yaban öküzü, çeşitli nehirler üzerinde timsah avları Afrika insanının günlük yaşamının birer parçasıdır. Bir bakıma yaşam kavgası.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayınlayalım...

- HÜSEYİN AVNİ OZAN: Yaşım 14. Resim yapmayı, futbol oynamayı, pul biriktirmeyi severim. Fenerbahçeliyim. Çocuk Dergisi okurlarıyla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Öğretmen Evleri 364 Sokak No: 15 TARSUS
- AJLAN ATASOY: Yaşım 10. Sporla uğraşmayı, pul biriktirmeyi severim. Takımlardan Fenerbahçe'yi tutuyorum. Yaşıtım bir arkadaşla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Sofalı Çeşme Sok. No: 142 Fatih-ISTANBUL
- MAHMUT KASAPKARA: Yaşım 13. Ortaokul öğrencisiyim. Müzik dinlemeyi ve futbolu severim. Fenerbahçe'yi tutarım. Mektuplaşmak istiyorum. Adres: Fevzipaşa Mah. Cengizhan Sokak No: 16/3 K.MARAŞ
- HAKAN KOÇAR: Yaşım 11. Pul kolleksiyonculuğunu ve fotoğraf çekmeyi severim. Dergi okurlarıyla yazışacağım. Adres: Fethiye Caddesi Ömerağa Mah. Tanaytın Ap. İZMİT
- AHMET BEGOK: 8 yaşındayım. Çeşitli kolleksiyonlar yapmayı, kitap okumayı ve futbol oynamayı çok severim. Takımlardan Fenerbahçe'yi tutarım. Benim yaşımdaki kardeşlerimin mektuplarını bekliyorum. Adres: Cihangir Vişne Sokak Deniz Ap. No: 14/6 Fındıklı-İSTANBUL
- FAHRİYE ALTINIŞIK: Yaşım 12. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, televizyon seyretmesini ve Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok severim. Beşiktaş takımını tutarım. Mektuplaşmak istiyorum. Adres: Sinanağa Mah. Ders Vekili Sok. No: 17 Kat: 1 Ömür Apart. Fatih - İSTANBUL
- BİROL ÖZGÜNER: Yaşım 12. Futbolu ve pul biriktirmesini severim. Takımlardan G.Saray'ı tutuyorum. Mektuplaşmak istiyorum. Adres: Ankara Cad. Nil Sokak No: 18 Derince-KOCAELİ
- MEHMET ATIL: Yaşım 12. Kartpostal, pul koleksiyonum var. Ayrıca uzayla ilgilenirim. Fotoğraf çekmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Kayışdağ Cad. Nezihi Bey Sok. Buket Ap. 5/1 D: 16 Kadıköy-İSTANBUL
- DENİZ ONURAL: 14 yaşındayım. Spor yapmayı, müzik dinlemeyi severim. İsteyen arkadaşlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Konyaaltı Cad. Devlet Su İşleri lojmanları No: 23 Kat: 2 ANTALYA
- IRFAN CIKCIK: Yaşım 14. Spor yapmayı, yüzmeyi ve müzik dinlemeyi çok severim. Ayrıca pul kolleksiyonu yaparım. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Yukarıdaki mektubumu "Mektup Arkadaşı" bölümünde yayımlarsanız sevinirim. Adres: 2-D sınıfı No: 1151 Erdemli Lisesi Erdemli - İÇEL
- BÜLENT ÖZGÜMÜŞ: Yaşım 15. Pul, kartpostal, davetiye, sanatçıların imzalı resimleri ve gazetelerin ön sayfalarında yayımlanan karikatürlerin kolleksiyonunu yaparım. Boş zamanlarımda dergi ve gazete okur, müzik dinler, yürür ve spor yaparım. Mektuplaşmak istiyorum. Adres: Banka Sokak No: 29 ZONGULDAK
- GÜLTEN UZUN: Yaşım 10. İlkokul 5. sınıftayım ve 1. kolej imtihanlarına girdim. Müzikten hoşlanır, jimnastik dalında sporla uğraşırım. Ayrıca sigara kolleksiyonu yaparım. Sizin köşenizden yararlanarak birkaç mektup arkadaşı edinirsem çok memnun olurum. Adresim: Aliravi Cad. Bahri Hoca Sok. No: 10/2 ERZURUM
- FİLİZ RESİMCİ: Yaşım 12. İlkokul son sınıf öğrencisiyim. Pul ve davetiye biriktirirm. Kitap okumayı, gezmeyi, yüzmeyi ve jimnastik yapmayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Kartaltepe Mahallesi Atatürk Caddesi No: 93 K. 3 Bayrampaşa, Kartaltepe - İSTANBUL

OKURDAN OKURA

ÖĞRETMENİM

Öğretmenim!..
Her sabah yollarda,
Yalnız, yalnız başıma,
Yolunu gözledim.
Yeşil bir taksiden inişin,
Uzun adımlarla yürüyüşün,
Ve, ve o çevresine,
Kucaklarla sevgi dağıtan,
O yemyeşil gözleriniz.
Altın parlayan yüzünüz.
Öğrencim diyen dilleriniz,
Ve o sımsıcak elleriniz,
Bilgi dolu beyniniz,
İyiliklerle dolu kalbiniz,
Onlar yalnız benim,
Canım bir tane sevgili öğretmenim

KADEM IRMAK

YURDUM

Üç yanı denizle çevrili,
Mavi bir atlas sanki,
Plajları, parklarıyla,
Güzeldir benim yurdum.

Pırıl pırıl pınarları,
Yaylaları, ovaları
Zümrüt gibi ormanlarıyla
Güzeldir benim yurdum.

Dereleri, tepeleri,
Ayrı güzel mevsimleri,
Tarihî eserleriyle,
Güzeldir benim yurdum.

NAZAN KOCA

Resim: ÜLKER UZUN

OKURDAN OKURA
OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

KARDEŞİM

Benim güzel kardeşim.
Minik minik ellerin,
O güzel gözlerin
Tombiş tombiş bacakların
Benim güzel kardeşim.

DUYGU GÖKALP

KİTAP

Kitabı çok severim,
Bana bilgiler verir.
Dostum kitaptır derim,
Hep iyiyi öğretir.

Eş, arkadaş ne varsa
Kitaplara yer açsa,
Dolsunlar masa masa
Evren cennete dönse.

Bilgi onda saklıdır,
Binlerce yapraklıdır.
Altından değerlidir,
Kitap yine kitaptır.

MERAL AKAY

SERÇE KUŞU

Bu sabah bahçede karşıma
Küçük bir serçe kuşu geldi
Havuzun başına kondu
Bir içti, bir doğruldu
Nasıl da korkuyordu.

Sen hiç korkma serçe kuşu
Suyunu rahat rahat iç
Sıhhat ve afiyetle iç
İnsanoğlu çeşit çeşit
Beş parmağın beşi bir mi?
Serçe kuşu.

HARİKA YILDIRIM

MEMLEKETİM

Güzel canım memleketim
Akarsuların, denizlerin
Ağ gibi sarmış yurdumu
Eşin bulunmaz memleketim.

Köylümüzün konukseverliği
Turistin hayran kalışı
Dünyada övülmemiz
Eşin bulunmaz memleketim.

Cennetler diyarı yurdum
Tabiatın insanı şaşırtır
Tarihî eserlerin insanı büyüler
Eşin bulunmaz memleketim.

ERDAL OPAK

Resim: ÜLKÜ UZUN

ÇOCUKLAR

Birçocuk vardır siyah
Bir çocuk vardır beyaz
Birçocuk vardır sarı
Ama hepsi çocuktur çocuk
Koşarlar, gülerler, eğlenirler.

Tek umutları barıştır barış
Bütün çocuklar kardeştir
Birbirlerini kırmak istemez
Kardeşçe yaşamayı isterler
Kardeşçe, barışla, arkadaşça.

YEŞİM ERDOĞAN

ÖNCE

Sınıfta öğretmen boğulanların nasıl kurtarılacağını anlatıyordu. Dersi anlattıktan sonra, sordu:

— Boğulmakta olan bir adamı nasıl kurtarırsınız?

Afacan hemen cevap verdi:

— İlk önce adamı sudan çıkarırım, sonra da suyu adamdan çıkarırım.

AYSEL ECE

MİLLİYET ÇOCUK DERGİM

Dergimizdir bu bizim,
Hem okulum, hem evim,
Benim küçük bilginim,
Milliyet Çocuk Dergim.

Görürüz çok faydasını,
Kaçırmam hiç sayısını,
Benim canım sevgilim,
Milliyet Çocuk Dergim.

ERTUNÇ ŞEN

BAHÇEM

Seni pek çok severim
Sulamaya gelirim
Bir bitkini koparmak için
Herkes toplanır başına.

Kimselere elletmem seni
Canımdan çok severim ben
Kimseler dokunmasın
Benim güzel bahçem.

EMİNE İSKİT

ÇOCUKLAR

Bir çocuk tanıyorum
Mavi bir dünyası olan
Denizlerde yaşayan...
Bir çocuk tanıyorum
Yalnızlıkla arkadaş
Yağmurla, çamurla sırdaş...
Bir çocuk tanıyorum
Gecelerden evi
Çimenlerden yatağı
Yıldızlardan yorganı olan...
Bir çocuk tanıyorum
Uzay çağında yaşayan
Göklerde uçak kullanan
Aşağılara bakmayan...
Bir çocuk tanıyorum
Gözlerinde nem
Kalbinde elem
Dünya gözünde ölen...
Çocuklar sizleri tanıyorum
Hepinizi gönlümde taşıyorum
Sizler için yaşıyorum
Çocuklar için gülüyorum
Kızmayın ne olur
Bazen geleceğinize ağlıyorum...

MELDA ERSÖZ

ÇOCUK KLÜBÜ

KİTAP KAZANAN OKURLARIMIZ

1. Ege Erözden (İzmir)
2. Ahmet İkiz (Antalya)
3. Devrim Erinçaslan (Ankara)
4. Behçet Çelik (Adana)
5. Nil Utku (Adana)
6. Orhan Tüleylioğlu (Antakya)
7. İlkay Şen (Adapazarı)
8. Erkan Hazer (Niğde)
9. Ogün Sazova (İzmit)
10. Ayşe Doğu (İstanbul)
11. Erdinç Sözer (Selçuk)
12. Yüksel Yücekal (Çorlu)
13. Tekin Taymaz (Polatlı)
14. Mustafa Boz (Bursa)
15. Altuğ Altan (Çanakkale)
16. İsmail Demircan (Burdur)
17. Müge Akın (İstanbul)
18. Efser Göker (Pozcu)
19. İbrahim Akın (Gemlik)
20. Fuat Demir (Safranbolu)
21. Esra Tunalı (Mersin)
22. Y. Hayriye Bener (Ankara)
23. Nurettin Odabaşı (Eskişehir)
24. Selmin Çıkrıkçıoğlu (İzmir)
25. Gülüm Şumnu (Ankara)
26. Ayten Küçük (İzmir)
27. Bilgütay H. Durna (Kastamonu)
28. F. Meral Yorgucu (Gebze)
29. Şenol Şahin (Burhaniye)
30. Ramazan Kavutçu (Denizli)

MİSTİK

YAZISIZ

GÖKHAN İLE ÖZHANCIK

Zekai Yiğitler

GÖKHAN İLE ÖZHANCIK'ta sizlere gerçek bir aile tanıtılıyor. Anne baba ve iki çocuktan oluşan bu ailede çocuklardan biri ateş mi ateş... Başa çıkılması olanaksız. Ama yaptıkları terbiyesizlik değil. Aile içinde küçük şakalar, herşeyi öğrenmek isteyen bir zekânın etrafındakileri şaşkına çeviren soruları.

İşte bütün bunları Zekai Yiğitler'in yeni kitabında bulacaksınız.

Milliyet YAYINLARI

BİP®

Bip bip, bip....bip....
Çocuklar sizinle tanışalım.
Bip benim adım.
Yeni ve üstün yapıştırıcıyım
Size biraz özelliklerimden söz edeyim.
Ambalajım, özel plastikten yapılmıştır.
Dayanıklı, esnektir.
Beni patlatamazsınız.
Kapağım tüpümün ağzını iyice kavrar.
Kapalıyken havayla temas etmem.
Bu yüzden kurumam.
İsterseniz akarım, isterseniz akmam.
İstemediğiniz yere asla bulaşmam.

Benimle zevkli çalışırsınız.
Plastik yapıştırıcıyım,
Kuruyunca şeffaflaşırım.
Bundan sonra birlikte olacağız.
Pamuk Prenses ve Yedi Cücelerim'den dilediğinizi alın.
Masal serisini tamamlayın.
Boşalan tüplerimi sakın atmayın.
Birlikte neler neler oynayacağız.

BİP
"yeni ve üstün yapıştırıcı"

DENGE A.Ş. Abdülhakhamit Cad. 10/5 TAKSİM Tel:44 64 24-4. 20 12-44 91 36

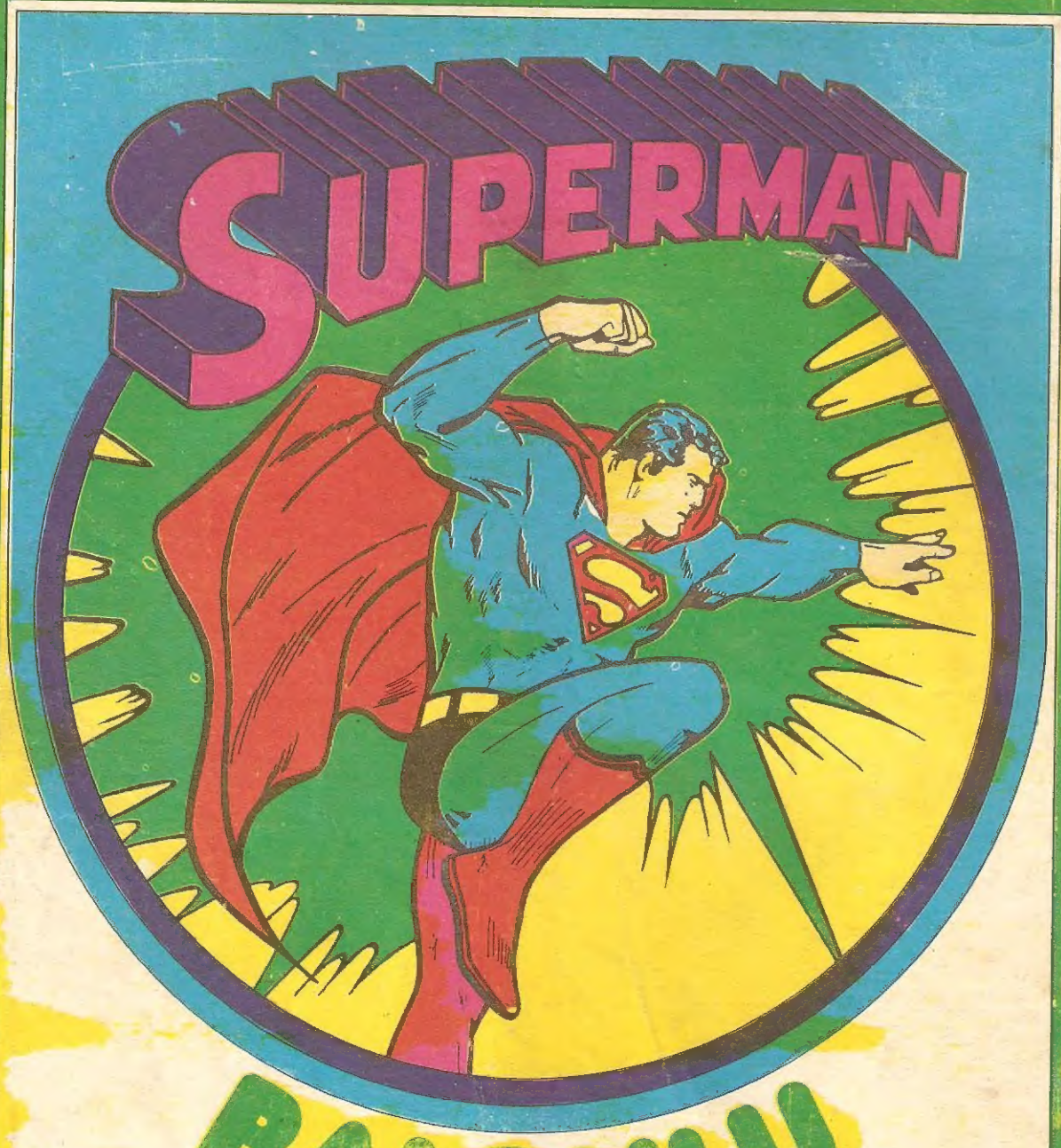

BALONLU ÇİKLET

Superman'ın serüvenleri Superman çikletlerinde...

DANDY

ADA